

1 ponedeljak, 18.05.2009.
2 [Otvorena sednica]
3 [Optuženik je ušao u sudnicu]
4 ... Početak u 14.17h
5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Međunarodni krivični sud za
6 bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite sedeti.
7 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Dobar dan. Gospođo Gopalan,
8 sledeći svedok je ovde?
9 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Da, sledeći svedok je spreman,
10 časni Sude. To je gospodin Hazir Berisha, a njegovo svedočenje biće
11 relevantno u smislu pasusa 25 do 32 optužnice.
12 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Hvala.
13 [Svedok je ušao u sudnicu]
14 SVEDOK: HAZIR ISUF BERISHA
15 [Svedok odgovara putem prevodioca]
16 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Dobar dan. Molim Vas da naglas
17 pročitate izjavu koja će Vam biti pokazana na papiru.
18 SVEDOK: [simultani prevod] Svečano izjavljujem da ću govoriti
19 istinu, celu istinu i samo istinu.
20 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Hvala. Molim Vas, sedite.
21 Gospođa Gopalan ima nekih pitanja za Vas.
22 Ispituje gđa Gopalan:
23 GĐA GOPALAN: Hvala, časni Sude.
24 P: Dobar dan, gospodine Berisha.
25 O: Dobar dan.
26 P: Možete li, molim Vas, da navedete svoje puno ime i prezime?
27 O: Hazir Isuf Berisha.
28
29
30

- 1 P: Koji je Vaš datum rođenja, gospodine Berisha?
- 2 O: 17. decembar 1960.
- 3 P: Gospodine Berisha, a gde ste rođeni?
- 4 O: Rođen sam u selu Qyshk /Čuška/.
- 5 P: A gde sada živite?
- 6 O: U istom tom selu.
- 7 P: Gospodine Berisha, da li ste dali izjavu Kancelariji
- 8 tužilaštva ovog Suda maja meseca 2008. godine?
- 9 O: Da.
- 10 P: Da li ste nedavno imali priliku da pregledate tu svoju izjavu?
- 11 O: Ne pre nego što sam došao ovamo, ne. Ne pre mog dolaska ovde.
- 12 P: Da li ste imali prilike da pregledate tu izjavu pošto ste
- 13 došli u Sud?
- 14 O: Da, na engleskom.
- 15 P: A pošto ste pregledali izjavu, razumela sam da ste imali niz
- 16 ispravki koje biste uneli u nju; uglavnom se odnose na određene cifre i
- 17 brojke koje se tu pominju i ja bih sada sa Vama prošla kroz te brojeve.
- 18 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Zamolila bih da vidimo dokument
- 19 05123, po Pravilu 65ter i, sa dopuštenjem časnog Suda, dala bih svedoku
- 20 njegovu izjavu na papiru na albanskom jeziku kako bih mu pomogla sa ovim
- 21 procesom unošenja ispravki.
- 22 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Kako da ne.
- 23 GĐA GOPALAN: [simultani prevod]
- 24 P: Gospodine Berisha, u pasusu 25, na 4. strani Vaše izjave, Vi
- 25 kažete da je bilo možda 50 ili 60 muškaraca i približno 240 žena i dece.
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 Da li ste želeli da unesete neku ispravku u vezi sa tim brojem muškaraca
2 koji se pominju u 25. pasusu na strani 4 Vaše izjave?

3 O: Da.

4 P: Šta je bila ta ispravka koju ste želeli da naćinite?

5 O: Da promenimo brojeve od 50 do 60 na 40 do 50.

6 P: Hvala. U pasusu 30 želeli ste da unesete još jednu ispravku u
7 odnosu na brojeve koji se pominju u tom pasusu. Trenutno to glasi ovako:
8 "Jedan vojnik odgovorio je rekavši da ih ima 60 ili 65." Koju ste
9 ispravku želeli da unesete u odnosu na ovu cifru?

10 O: Ispravka je ista, trebalo bi da bude 40 do 50.

11 P: Hvala. A u pasusu 57 Vaše izjave opisujete povrede koje su Vam
12 bile nanete i trenutno tamo piše da ste bili jednom... imali jednu povredu
13 na levom kolenu gde je bila ulazno-izlazna rana, a jednom na desnoj
14 potkolenici i da Vam je metak razneo kost. Šta je bila ispravka koju ste
15 tu hteli da naćinite?

16 O: Takođe sam imao povredu i na desnom kolenu.

17 P: Da ste takođe imali povredu na desnom kolenu, jesam li to
18 dobro razumela?

19 O: Da, da.

20 P: Hvala. A u pasusu 67 kažete da ste ostali u bašti kuće
21 otprilike oko sat vremena. Šta je bila ispravka koju ste želeli da
22 unesemo u ovaj pasus?

23 O: Vreme. To je trajalo otprilike četiri sata.

24 P: Hvala. I, najzad, u pasusu 63, rećenica trenutno glasi: "Sa
25 prozora u ovoj sobi mogao sam da vidim put kojim sam prošao da bih došao
26 do kuće."

27

28

29

30

1 Šta je bila ispravka koju je trebalo uneti u ovaj pasus, po Vašem
2 mišljenju?

3 O: Nije to bio put kojim sam ja došao, već put kojim su te snage
4 došle do mesta gde smo se mi nalazili... pre nego što su stigle tamo.

5 P: Samo da bismo razjasnili, dakle, uz Vašu ispravku to bi
6 trebalo da glasi: "Kroz prozor u ovoj sobi mogao sam da vidim put kojim
7 su te snage išle." Je li to tačno?

8 O: Put, da, da. To je tačno.

9 P: Pošto ste sada uneli ove ispravke u svoju izjavu, gospodine
10 Berisha, da li ste se uverili da je ona tačna i istinita, po vašem
11 najboljem znanju i sećanju?

12 O: Da.

13 P: Hvala.

14 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Časni Sude, želela bih da ponudim
15 na usvajanje ovaj dokument 05123, po Pravilu 65ter.

16 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Usvaja se.

17 SEKRETAR: [simultani prevod] Biće mu dodeljen broj P00796, časni
18 Sude.

19 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Sada ću pročitati sažetak za
20 gdina. Berishu.

21 Svedok je rođen i odrastao u selu Qyshk na Kosovu i preživio je
22 masakr od 14. maja... taj masakr nije /?je/ bio u selu Qyshk. On će
23 svedočiti da je po početku NATO bombardovanja čuo da su srpska policija
24 i vojska odgovorne za ubistva i premlaćivanja kosovskih Albanaca u
25 selima u okolini Qyshke, kao i za pljačkanja ovih kuća.

26

27

28

29

30

1 Sredinom aprila 1999., srpska policija i vojska ušle su u selo Qyshk i
2 zapalile neke od kuća. Takođe su se vratili u selo nekoliko dana
3 kasnije. 14. maja 1999. srpska policija i vojska ušle su ponovo u selo
4 Qyshk. Svedok je pobjegao zbog straha da će ga identifikovati kao mogućeg
5 pripadnika OVK i otišao u centar sela, gde se sakupilo otprilike 300
6 ljudi. Oko 70-ak policajaca i vojnika opkolilo ih je i naredilo da se
7 muškarci odvoje od žena i dece. Bilo je otprilike 50 muškaraca i oko 240
8 žena i dece. Sve ovo vreme, srpske snage pucale su iz svog naoružanja.
9 Pošto su naredili seljanima da isprazne svoje džepove i izvade sve
10 dragocenosti, muškarcima je naređeno da se odvoje od žena i dece. Žene i
11 deca morali su da uđu u jedno dvorište koje se nalazilo suprotno od
12 mesta gde je svedok stajao. Uskoro posle toga žene i deca počeli su da
13 vrište, jer je kuća ispred koje su stajali zapaljena.

14 Svedok će takođe svedočiti da su, od muškaraca, neki na početku
15 poslani u jednom pravcu, a preostala grupa muškaraca podeljena je u dve
16 grupe i njima je naređeno da idu na drugu stranu. Grupa u kojoj je bio
17 svedok prvo je poslata u kuću Sadika Gashija, ali kasnije su prešli u
18 kuću Sahita Gashija. U toj kući srpska policija počela je da puca na
19 svedoka i tu grupu muškaraca sa kojima je on bio. Svedok je zadobio
20 povrede na nogama.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Srpske snage su zapalile kuću, a uskoro potom su se vratile i
2 svedok je video kako jedan mali kanister ubacuju u sobu. Soba se
3 napunila crnim dimom, zbog čega je svedoku bilo teško da diše. Svedok je
4 pobegao iz zapaljene kuće tako što je iskočio kroz prozor i otpuzao.
5 Krov zapaljene kuće se urušio posle njegovog bekstva.

6 Sa mesta gde se nalazio, svedok je još uvek mogao da čuje srpske
7 snage kako izdaju naredjenja i pale. Svedok je pokušavao da nekako
8 zatvori rane na svojoj povređenoj nozi, dok nije dobio pomoć od jedne
9 žene, u tom području. On je ostao u selu do sredine juna, kada je dobio
10 lekarsku negu na drugom mestu. Svedok je takođe imenovao ljude kojih se
11 seća, a koji su bili sa njim u kući 14. maja. Ovaj svedok je jedini
12 preživeli od svih muškaraca iz ove grupe, i on stalno hramlje, što je
13 posledica povreda koje je zadobio toga dana.

14 To je kraj sažetka.

15 P: A sada bih želela da Vam postavim nekoliko pitanja u vezi sa
16 Vašom izjavom, gospodine Berisha. Ako bismo mogli, molim Vas, da
17 pogledamo pasus 9 Vaše izjave.

18 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Molila bih i da vidimo ovu izjavu
19 u *e-court*-u.

20 P: U pasusu 9 govorite o tome da ste čuli u medijima neke priče,
21 odmah posle početka NATO bombardovanja, o ubistvima, premlaćivanjima i
22 pljačkanjima usmerenim na kosovske Albance, civile, i da su to činile
23 srpska policija i vojska. Gospodine Berisha, šta je bio izvor tih priča
24 i medijskih izveštaja koje ste čuli?

25

26

27

28

29

30

1 O: Posle vazdušnih udara NATO-a, kada su oni počeli, srpske snage
2 počele su da se svete civilnom stanovništvu. I ja sam, iz različitih
3 medija, čuo da su oni ubijali, pljačkali i proterivali albansko
4 stanovništvo u znak osvete za intervenciju NATO-a na Kosovu.

5 P: Hvala. Takođe ste pomenuli da su se ti incidenti odigrali u
6 okolnim selima. Ako se sećate, možete li da nam navedete imena nekih od
7 tih sela, molim Vas?

8 O: Da. U selu Fushe e Pejes /Fuša e Pejas/ u blizini, zatim
9 Treblović /fon./, Katundi /fon./ i u drugim selima, čijih se imena sada
10 ne sećam.

11 P: Samo kako bismo razjasnili, ime koje ste pomenuli je Fushe e
12 Pejes, je li tako? Zatim Katundi; a ono poslednje selo, molim Vas?

13 O: Lebovic.

14 P: Hvala. Sada bih želela da pređem sa Vama na događaje iz
15 sredine aprila. To je u pasusu 10 Vaše izjave. Tu kažete da su negde oko
16 16. ili 17. aprila srpska policija i vojska ušle u selo Qyshk i da su
17 ušli u niz kuća i neke od njih zapalili, uključujući i kuću Vašeg
18 komšije, Sadrija Lajcija. Šta je po nacionalnosti, ako se sećate, bio
19 Vaš komšija Sadri Lajci, gospodine Berisha?

20 O: Bio je Albanac.

21 P: A ako se sećate, šta su po nacionalnosti bili vlasnici tih
22 drugih kuća koje su zapaljene?

23 O: Albanci.

24 P: Da li se sećate imena bilo koga od vlasnika tih drugih kuća?
25
26
27
28
29
30

1 O: Ne.

2 P: To je u redu, hvala. Ranije ste, u svojoj izjavi u pasusu 5,
3 pomenuli da su u selu Qyshk živele tri srpske porodice. Da li znate da
4 li su toga dana i njihove kuće bile zapaljene?

5 O: Nisu.

6 P: Da li to znači da ne znate da li su bile zapaljene ili nisu
7 bile zapaljene?

8 O: Nisu bile zapaljene.

9 P: Hvala. Potom kažete da su toga dana otprilike sedmorica ljudi
10 ušla u dvorište Vaše kuće i da ste Vi napustili kuću sa ženom, decom i
11 drugim članovima porodice.

12 Gospodine Berisha, zašto ste tada odlučili da napustite svoj dom?

13 O: Ako želite da objasnim, objasniću. Tog dana, pošto sam otišao
14 od kuće sa traktorom sa prikolicom, i to sa svojom širom porodicom, sa
15 svojom braćom i njihovim porodicama, video sam kako je otprilike
16 sedmorica policajaca i vojnika ušla u dvorište moje kuće. Iako ništa
17 nisu... ništa loše tog dana uradili, video sam ih kako ulaze tamo. Mi smo
18 nastavili dalje i otišli smo u niži deo sela.

19 P: Pa, ako oni ništa nisu tog dana uradili, zašto ste Vi sa
20 svojom porodicom odlučili da napustite kuću?

21 O: Počeli su da pale kuće i da pucaju u vazduh. Zato smo počeli
22 da napuštamo selo. U centru sela, blizu groblja, malo ispod groblja,
23 zaustavili su nas, policija i vojska, i rekli su nam da se vratimo zato
24 što ne bi trebalo da napuštamo selo, tako su nam rekli.

25

26

27

28

29

30

1 Ako želite, mogu da Vam ispričam celu priču.

2 P: Ovo je dovoljno za sada, gospodine Berisha. Hvala Vam.

3 Sada bih želela da Vam postavim nekoliko pitanja u vezi sa tim
4 Srbima koji su učestvovali u ovom incidentu.

5 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] O tome se govori u 14. pasusu
6 izjave svedoka. Ako bismo mogli da vidimo dokument po Pravilu 65ter
7 5258, molim.

8 P: Gospodine Berisha, možete li da nam opišete te ljude koji su
9 učestvovali u paljenju kuća 16. i 17. aprila?

10 O: Da. Mislite na ovo u sredini? Drugi sa leve strane od mene bio
11 je tamo tog dana, i ovaj treći sleva bio je takođe tamo, ali nije bio
12 baš blizu.

13 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Đorđeviću?

14 G. ĐORĐEVIĆ: [simultani prevod] Vaša visosti, Odbrana ima
15 primedbu na pokazivanje ovih fotografija, obzirom da ne znamo ko je ove
16 fotografije sačinio, ne znamo kada su sačinjene i ne znamo izvor ovih
17 fotografija; tako da smatramo da ove fotografije ne mogu biti
18 upotrebljene kao dokaz u ovome postupku. Hvala Vam.

19 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Taj prigovor je donekle sličan
20 onom koji je gospodin Đurđić jednom izneo. To nije praksa koja se uvek
21 primenjuje na ovom sudu, gospodine Đorđeviću. Pitanje je da li su ti
22 ljudi ili prizor koji su prikazani na fotografiji nešto što svedok može
23 u dovoljnoj meri i pouzdano da identifikuje, a to onda određuje da li će
24 to biti usvojeno ili ne. Videćemo da li će taj uslov biti zadovoljen.
25 Hvala.

26

27

28

29

30

1 Izvolite, gospođo Gopalan.

2 GĐA GOPALAN: [simultani prevod]

3 P: Gospodine Berisha, da se vratimo jedan korak unazad. Da li

4 prepoznajete bilo koga od ljudi koje vidite na ovoj fotografiji ispred

5 Vas?

6 O: Toga dana prepoznao sam ovu dvojicu koji su ispred mene i još

7 neke druge. Ovu dvojicu u sredini.

8 P: A da li ste tu dvojicu muškaraca videli nekada i pre sredine

9 aprila, kada su oni došli u Vaše selo?

10 O: Da... ne. Izvinjavam se, ne. Nisam ih video pre tog dana.

11 P: Da li znate ko su ta dvojica u sredini?

12 O: Kasnije sam saznao da su to Srećko Popović i Kastratović,

13 Nenad Kastratović.

14 P: A kako ste to saznali, gospodine Berisha?

15 O: Iz fotografija. Shvatio sam da su to ista lica koja su bila

16 tamo te noći - odnosno, tog dana, izvinjavam se.

17 P: Hvala. A šta su ta dvojica radila 16. ili 17. maja, kada su

18 došli u Vaše selo?

19 O: 16. ili 17. maja, pošto smo otišli sa svojim traktorima i

20 došli u centar sela sa našim porodicama, oni su nam naredili da se

21 vratimo, zato što su kazali da mi ne bi trebalo da napuštamo selo. Toga

22 dana su konfiskovali dva komada naoružanja od Ibrahima Vokshija i kazali

23 nam da se vratimo u svoje kuće i da ih napuštamo samo kada nam oni kažu

24 da to uradimo.

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala. A kada govorite o tom konfiskovanju oružja - to je u
2 pasusu 11 Vaše izjave - pominjete jednog višeg oficira. Da li je taj
3 starešina neki od ovih koje... taj starešina koga ste pomenuli, je li on
4 na ovoj fotografiji?

5 O: Da. To je ovaj u sredini. Drugi sleva, Srećko Popović.

6 P: Hvala. A da li je još neko od ovih ljudi sa fotografije
7 učestvovao u toj konfiskaciji oružja o kojoj govorite?

8 O: Srećko Popović, ali mislim da je on stajao malo dalje od ovih
9 drugih iz te grupe. Nisam siguran da li sam bio dovoljno jasan.

10 P: Ako biste mogli samo da razjasnite, ko je još učestvovao u tom
11 oduzimanju oružja? Pomenuli ste Srećka Popovića prvobitno, a ja sam Vas
12 pitala da li je još neko učestvovao u tome.

13 O: Da, da, ali on nije među ovima koje vidim sada na fotografiji.

14 P: Hvala Vam, gospodine Berisha.

15 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Molim Vas da sada pređemo na
16 drugu stranicu ovog dokaznog predmeta.

17 P: Da li prepoznajete čovjeka na ovoj fotografiji?

18 O: Da, da, to je ista osoba koju sam vidio na onoj prethodnoj
19 fotografiji, Srećko Popović.

20 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Molim sada da pogledamo treću
21 stranicu ovog dokaznog predmeta. Da li bi bilo moguće da uvećamo ovu
22 fotografiju? Hvala vam.

23 P: Gospodine Berisha, da li prepoznajete nekoga od muškaraca na
24 ovoj fotografiji?

25

26

27

28

29

30

1 Možda da počnemo sa donjim redom s lijeve strane, ovaj čovjek koji ima
2 traku oko glave, pa onda ćemo ići prema drugoj strani.

3 O: Čovjek koji ima traku oko glave ranije je bio policajac u
4 općini Peja /Peć/. Ovaj u sredini, koji ima kapu, zvao se Šaripul
5 /?Šalipur/, a onaj u uniformi sa desne strane, kako ja gledam, koji ima
6 mitraljez, on se zove Nevzat. Ranije sam već rekao da su ta dvojica
7 međusobno razgovarali. Oni su izgledali kao neki starešine i oni su
8 komunicirali sa onom osobom sa prethodne fotografije. Ovaj koji sjedi,
9 sa desne strane, kako ja gledam, koji ima nešto crveno na sebi, on je
10 isto bio s njima.

11 P: U redu. Vrat ćemo se na te fotografije uskoro, samo da
12 razjasnimo ko su te osobe koje ste spomenuli. Ali sada bih zamolila da
13 se pozabavimo događajima od 14. maja 1999. O tome govorite u paragrafu
14 19 svoje izjave. Tu kažete: "Otprilike u 7.15h, 14. maja 1999. godine,
15 bio sam kod kuće sa svim članovima moje porodice i nekoliko drugih
16 mještana." Molim Vas, recite nam što se nakon toga dogodilo?

17 O: Da. To je nešto što je za mene teško, ali učinit ću što god
18 mogu da Vam ispričam što se sve dogodilo.

19 Dakle, 14. maja oko 7 ili 7.15h, pili smo kavu u dvorištu kuće.
20 Bilo je tu i drugih mještana. To je uobičajena stvar u našem selu. Čuli
21 smo pucnjavu iz vatrenog oružja u gornjem dijelu sela. Izašao sam i
22 vidio policiju i vojsku kako dolazi prema selu, prema kućama u selu.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Vratio sam se nazad u dvorište, rekao mojoj porodici za to, kao i
2 mojim prvim komšijama. Rekao sam im da policija i vojska ulaze u selo i
3 otvaraju vatru. Vidio sam da ih je bilo puno; ne znam koliko ih je bilo,
4 ali radilo se o velikoj grupi koja se približavala selu. Nakon što sam
5 to rekao mom prvom komšiji, vratio sam se kući. Moja me majka molila da
6 odem iz kuće, da ne ostajem tamo s njima, jer se bojala da bih mogao
7 poginuti, jer sam ja bio muškarac koji je bio vojno sposoban, pa sam
8 potencijalno mogao biti član OVK. Zato sam odlučio da napustim kuću.
9 Prepješačio sam otprilike 200 metara prema onom dijelu sela koji se
10 nalazi usred sela; tu sam se zaustavio i osmotrio okolinu. Vidio sam da
11 je sve u okolini bilo potpaljivano. Vidio sam da su pucali u zrak.
12 Kasnije sam se spustio još malo niže, prema centru sela, gdje je došlo
13 do onih događaja. Tamo sam se susreo sa drugim mještanima, iz porodica
14 Lushi i Kelmendi. Nešto kasnije, otprilike 7 do 10 minuta kasnije,
15 stigli su sa svih strana i naredili nam da izađemo na cestu koja je
16 prolazila pored groblja.

17 P: Hvala, gospodine Berisha. Zaustavit ćemo se ovdje kako bismo
18 razjasnili nekoliko stvari koje ste nam rekli. Rekli ste: "Nešto
19 kasnije, oko 7 do 10 minuta kasnije, oni su došli sa svih strana i
20 naredili nam da izađemo na cestu koja je prolazila pored groblja." Kada
21 kažete: "...oni su došli sa svih strana", na koga pritom mislite?

1 O: Policiju i vojsku. Kad god kažem "oni", molim Vas da znate da
2 mislim na policiju i vojsku.

3 P: Hvala Vam. Spomenuli ste porodice Lushi i Kelmendi, koje su se
4 također okupile u centru sela. A šta je bilo sa ženama i djecom iz te
5 grupe, gdje su oni bili?

6 O: Djeca, žene - svi, svi su se tamo okupili. Moja porodica,
7 međutim, nije bila tamo. Ali druge porodice jesu bile tamo sa ženama i
8 djecom. Ako ne griješim, bilo nas je tamo oko 250. Bilo je tamo, dakle,
9 djece, žena, muškaraca, svi smo bili tamo zajedno. Ako želite, mogu sada
10 nastaviti da vam pričam kako su se stvari dalje odvijale.

11 P: Da, molim Vas da nastavite, gospodine Berisha.

12 O: U redu. Kada su oni stigli, kada su nam počeli prijetiti i
13 kada su nam naredili da odemo na glavnu cestu - i to muškarcima da pređu
14 s jedne strane ceste, a ženama i djeci da budu na drugoj strani ceste -
15 tada su nam rekli da na zemlju bacimo sve što smo imali po džepovima:
16 novac, cigarete; sve što nam je u tom trenutku bilo u džepovima. Isto su
17 naložili i ženama koje su bile s druge strane ceste.

18 P: Gospodine Berisha, prekinut ću vas na trenutak. Da li se
19 sjećate da li je neko konkretno u toj grupi naredio da pobacate sve što
20 ste imali u džepovima na tlo?

21 O: Da. Upravo ova osoba ovdje, u policijskoj uniformi, sa
22 'kalašnjikovim' ili mitraljezom u rukama. Bio je on i još jedan čovjek
23 koga se stvarno zapravo ne sjećam.

24 P: Samo da Vas prekinem, da li pri tom mislite na ovu fotografiju koja
25 je pred Vama na ekranu, kada kažete: "Upravo ova osoba u policijskoj
26 uniformi i s 'kalašnjikovim'."?

27

28

29

30

1 O: Da, da, da, upravo ta osoba.

2 P: Gospodine Berisha, da li znate ko je on?

3 O: Kasnije sam saznao da se on zove Nebojša Minić.

4 P: Hvala. Molim Vas, nastavite. Prekinula sam Vas kada ste
5 govorili o tome da su i ženama naložili da isprazne džepove.

6 O: Zatim su naredili djeci, radilo se o dvije osobe od 13 ili 14
7 godina, da pokupe sve što je bilo tako bačeno na tlo; dakle, dokumente,
8 osobne iskaznice, novac - sve što smo bacili na tlo. Jedno od djece je
9 trebalo pokupiti taj novac, a drugi je trebao pokupiti dokumente, osobne
10 iskaznice i druge stvari. Kada su to završili, jedan je od njih prišao
11 ženama i sjećam se kako je zgrabio jedno dijete za kosu i onda rekao
12 ženama: "Ako ne ispraznite džepove, i bacite na tlo sve što imate,
13 zaklaću ovo dijete." U strahu, žene su pobacale na tlo sve što su imale
14 sa sobom - zlatni nakit, sve što su imale.

15 Nedugo nakon toga, osoba koju sam nekoliko puta spomenuo je
16 pitala jednog od onih drugih tamo koliko je tamo bilo muškaraca. Ja se
17 sjećam da je ovaj drugi rekao: "Više od 40," na šta je ovaj odgovorio
18 svom kolegi: "Dobro.". Želja mu je bila ispunjena.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Cijelo to vrijeme su pucali, tu pred nama.

2 P: Hvala. Samo da razjasnimo nešto. Spomenuli ste osobu koju ste
3 spomenuli nekoliko puta. Da li se sjećate kako se ta osoba zove?

4 O: Srećko Popović. Kao što sam već rekao, ja sam njegovo ime
5 saznao kasnije. I Nebojša Minić.

6 P: Samo da bi sve bilo jasno, kada ste govorili o osobi koja je
7 rekla: «Dobro," to je onaj starešina o kojem ste govorili u paragrafu 30
8 Vaše izjave. Da li sam u pravu da se on zove Srećko Popović?

9 O: Da.

10 P: Također ste spomenuli da su te osobne iskaznice također bile
11 pokupljene, da li znate šta je sa njima bilo?

12 O: Ne znam šta je bilo s osobnim iskaznicama, jesu li spaljene
13 ili su odnesene, stvarno ne znam. Oni su pucali, tu pred nama, što u
14 zrak, što nama pred noge, a zatim su nam naredili da krenemo jednim
15 putićem, otprilike 20 ili 30 metara udaljenom od mjesta gdje smo se
16 nalazili, i da tim putem krenemo prema kući Ajeta Gashija. Muškarci su
17 počeli da ulaze u kuću Ajeta Gashija. Dvanaest ili trinaest ih je ušlo u
18 kuću, a ostalima je rečeno da stanu tamo leđima uza zid, jer nije bilo
19 dovoljno prostora. Mogu li nastaviti?

20 P: Samo trenutak. Pričali ste nam o tome šta se dogodilo sa
21 muškarcima, ali šta je bilo sa ženama i djecom u tom trenutku, gdje su
22 se oni nalazili?

23 O: Pokušat ću da onda kronološki ispričam kako su se stvari
24 događale. Žene i djeca su odvedeni u jednu kuću prekoputa mjesta gdje
25 sam ja bio. Ta je kuća bila u plamenu.

26

27

28

29

30

1 Jedan broj žena i djece je bio odveden do te kuće, a drugi broj njih je
2 odveden u dvorište susjedne kuće. Žene i djeca su pod stražom odvedeni
3 do te kuće, koja je bila s druge strane, prekoputa mene. Kuća je bila u
4 plamenu, pa su one vrištale jer su bile uplašene, to se moglo vidjeti
5 jer je kapija tog dvorišta bila otvorena.

6 P: Gospodine Berisha, jeste li vidjeli tko je zapalio tu kuću?

7 O: Vojska i policija. Oni su spalili sve što se tamo vidjelo. Ne
8 osobe, ali ti su ljudi bili unutra.

9 P: Oprostite, samo da razjasnimo Vaš odgovor. Ja sam Vas pitala
10 jeste li vidjeli tko je potpalio te kuće; Vi ste rekli vojska i
11 policija.

12 O: Da, oni su bili ti koji su palili kuće. Ja to nisam vidio
13 osobno, ali oni bi ušli u dvorište, a nakon što bi izašli iz kuće, kuća
14 bi počela da gori. Ja Vam mogu iznijeti još pojedinosti, ali mislim da
15 je to dovoljno jasno.

16 P: U pravu ste, tu je bilo sve dovoljno jasno, što ste rekli.
17 Hvala Vam. Željela bih da sada pogledamo paragraf 43 Vaše izjave; i tu
18 kažete da je: "Starešina policajcima i vojnicima dao znak da prestanu
19 pucati, mašući desnom rukom gore-dole." /sic/. Zatim ste rekli, dakle,
20 napravio je jedan pokret rukom. Hoćete li nam pokazati taj pokret rukom?

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da, ovako je rukama išao lijevo-desno, jednu preko druge, i ja
2 sam to shvatio: "Odvedite ih tamo i dokrajčite ih." A kasnije sam saznao
3 da je to zapravo bilo tačno, jer se upravo to i dogodilo.

4 P: Hvala. Da Vas samo na trenutak prekinem, gospodine Berisha.

5 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Samo da u zapisnik uđe da je
6 svjedok napravio određenu gestu svojim rukama, tj. da je kretao rukama
7 lijevo-desno, horizontalno, i to tako da je jedna prelazila preko druge.

8 P: Gospodine Berisha, Vi ste objasnili što je Vama značio taj
9 pokret rukama i rekli ste da je to upravo ono što se dogodilo. Molim
10 Vas, objasnite nam onda što se dogodilo tim ljudima.

11 O: Ti ljudi koje sam spomenuo da su bili u dvorištu - ranije sam
12 ih spomenuo, njih 12 ili 13 - oni su izvedeni iz te kuće, prema groblju
13 su odvedeni i ja sam ih mogao još vidjeti jedno vrijeme. Ovo sam saznao
14 kasnije. Otišli su prema kući Sahita /u engleskom transkriptu: Syla/
15 Gashija; kasnije sam čuo rafal iz automatskog oružja, a nedugo nakon
16 toga sam vidio plamenove kako izlaze... kako prodiru iz kuće.

17 Mislim da je prošlo 10 minuta nakon što su dim i plamenovi počeli
18 da izbijaju iz kuće, dakle, nakon tih 10 minuta su oni koji su odveli tu
19 grupu ljudi prema kući - a radi se o vojnicima i policajcima - dakle,
20 oni su se vratili i rekli Srećku Popoviću i Nebojši Miniću, i oko njih
21 je bilo mnogo još drugih koje ne znam, oni su im rekli da su ih
22 dokrajčili; napravili su opet isti pokret rukama koji sam Vam maloprije
23 pokazao. Da nastavim?

24 P: Da, molim Vas.

25 O: Odmah nakon toga su se počeli nešto savjetovati međusobno.

26

27

28

29

30

1 Zatim su nam uzeli ručne satove. Oni malo skupocjeniji satovi su bili
2 stavljani na jednu hrpu, a oni jeftiniji na drugu stranu, na drugu hrpu.
3 Nešto kasnije, Srećko Popović je podijelio grupu na pola; jedan dio
4 grupe poslali su u jednom smjeru, a drugi u drugom smjeru. Ova grupa u
5 kojoj sam bio ja, svima su nam ruke bile iza leđa, mi smo hodali prema
6 groblju, a ova druga grupa je hodala u suprotnom smjeru. Kada smo se
7 približili kući Sadika Gashija, pet policajaca i vojnika nas je uvelo,
8 dovelo do tog mjesta u blizini kuće. Jedan od njih je rekao: "Ne ovdje,
9 moglo bi biti smrada." Produžili smo ka kući Sahita Gashija.

10 P: Samo da Vas prekinem, gospodine Berisha. Kada je jedan od tih
11 vojnika rekao: "Ne ovdje jer bi moglo biti smrada," kako ste ga Vi
12 shvatili, šta je on pritom mislio?

13 O: Ja sam mislio da će nas žive spaliti.

14 P: Hvala. Jesu li još štogod rekli Vašoj grupi dok su vas vodili
15 prvo do kuće Sadika Gashija, a kasnije do Sahitove kuće?

16 O: Produžili smo prema Sadikovoj kući. Usput oni su cijelo
17 vrijeme pucali, psovali nas, govorili su: "Gdje vam je sad NATO, gdje
18 vam je Tony Blair?" i mnoge druge psovke su koristili.

19 Ušli smo u hodnik te kuće. Jedan od tih pet policajaca ili
20 vojnika je otvorio vrata hodnika, zatim smo mi, koji smo bili u grupi,
21 ušli unutra.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I dalje smo imali ruke na potiljku. On je otvorio vrata jedne prostorije
2 i rekao nam da uđemo u nju, a tamo su nas kasnije krenuli ubijati.

3 Radilo se o sobi veličine četiri sa četiri. Tamo su bile dvije
4 sofe u obliku slova L. Naredili su nam da sjednemo na te sofe u obliku
5 slova L. Ja sam sjeo na sam ugao. S lijeve strane mi je bio Arian Lushi,
6 a sa desne mi je bio Jusuf Shala; oni su se samo zatekli u našem selu,
7 jer su oni bili iz drugog sela, bili su gosti. Ti su vojnici i policajci
8 onda se zaustavili na ulazu - njih četiri, koliko se sjećam - i vrlo se
9 dobro sjećam kako sam vidio da iz mitraljeza počinje bljuvati vatra.
10 Prvi su meci bili ispaljeni prema meni. Bila je to neprekidna paljba
11 prema meni. To je pucao jedan od njih, a ovaj drugi jedan je pucao prema
12 drugoj strani sofe. Ja tada nisam bio ranjen. Paljba je nakratko stala.

13 Zatim, jedan rafal stigao je iz suprotnog smjera, sa lijeve
14 strane. Ja sam tada bio pogođen, prvo u lijevu nogu, a drugi pogodak je
15 bio u moje desno koljeno. Nakon tog drugog rafala, došlo je do kraće
16 pauze. Moglo se čuti zapomaganje muškaraca koji su bili pogođeni. Među
17 njima je još uvijek bilo živih.

18 Zatim sam čuo kako su ovi ispalili po jedan metak u svakog od
19 nas. Krenuli su s moje lijeve strane i tako pucali dok nisu došli do
20 prvog ili drugog od mene, a onda su prestali. Ne znam zbog čega su
21 prestali. Možda im je ponestalo metaka.

22 Ja sam preživio to smaknuće. Prestalo je. Oni su izašli van.
23 Probao sam malo otvoriti oči i osvrnuti se po sobi u kojoj sam bio.

24
25
26
27
28
29
30

1 Sa lijeve strane vidio sam ih nagomilane jednog na drugog i vidio sam
2 pokrivače u gornjem dijelu sobe, meni s lijeve strane. Dodirnuo sam
3 Ariana Lushija; on je bio mrtav. Pokušao sam ga pomaknuti, ali on nije
4 reagirao. Isuf Shala, koji mi je bio s desne strane, je također bio
5 mrtav. Razmišljao sam o tome da ustanem. Bili su prekriveni spužvom.
6 Pomislio sam da bih mogao ustati kad sam ih vidio tako natrpane na
7 gomili, ali u jednom trenutku sekunde sam odlučio da pogledam kroz
8 prozor, koji je bio odmah iza mene. I instinktivno sam okrenuo glavu i
9 vidio njih petoricu kako međusobno razgovaraju. Jedan od njih se
10 izdvojio iz grupe i ušao u hodnik zgrade /?kuće/. Imao je nekakvu bocu
11 ili nekakvu limenku ili kanister u ruci, duguljast, i ubacio to unutra.
12 Vatra me vrlo brzo obuhvatila oko lica. Ja tada nisam znao gdje se
13 nalazim, da li sam na zemlji ili lebdim. Na trenutak ništa nisam vidio.
14 Mislio sam da sam pokopan duboko pod zemljom.

15 Pokušao sam da stanem na noge, nisam mogao, ali pretpostavljam da
16 mi je Bog pomogao. I došao sam nekako do vrata. Iskreno rečeno, pokušao
17 sam da ustanem, ne zato da bih preživio to pogubljenje, već da bih
18 poginuo od metka umesto da živ budem spaljen.

19 Pošto sam došao do vrata, ponovo sam počeo da dišem, i ponovo sam
20 mogao da vidim. Tamo sam video da njih više nema tamo i odlučio sam da
21 pođem u susednu sobu, oslanjajući se na levu nogu. Tamo sam video da je
22 sobu zahvatio plamen i da, čak i kad bi vatrogasci došli, ne bi mogli
23 tako nešto da ugase.

24
25
26
27
28
29
30

1 Došao sam do prozora i video sam traktore, kamione, automobile parkirane
2 napolju, na ulici. Nisam video ni policajce, ni vojnike u tom trenutku.
3 Otvorio sam prozor i, držeći svoju desnu nogu u rukama, jer je bila
4 povređena, polomljena - koristio sam levu nogu - i uspeo sam da ispuzim
5 kroz prozor. Visina je bila otprilike 1 metar 70 centimetara, a posle
6 toga sam puzao na leđima do ćoška kuće, to je bilo možda 5 ili 6 metara,
7 ne znam tačno, a zatim sam skrenuo za ćošak i dospeo do ograde koja je
8 bila između kuća. To je bila žičana ograda. Nije bilo nikog tamo ko bi
9 mi pomogao sve to vreme, pa sam pokušavao da pomognem sam sebi. Ali, čuo
10 sam jauke i zapomaganje, kao i zvuke automobila i traktora. Sve to vreme
11 čula se neprekidna paljba i pucnji.

12 Ja sam vrlo uzbuđen i u ovom trenutku, jer ponovo preživljavam
13 sve to kroz šta sam tog dana prošao.

14 Kao što sam rekao, pokušao sam sam sebi da pomognem, uvezao sam
15 svoju desnu nogu kaišem i pogledao sam u kakvom stanju mi je leva noga.
16 Pokušao sam da podvezem ranu, kako bih sprečio da mi krv dalje ističe.

17 P: Gospodine Berisha, ako mogu samo da Vas sada prekinem. Hvala
18 Vam najlepše. Ako bismo mogli samo da se vratimo na tu kuću u kojoj ste
19 bili. Rekli ste da ste iskočili kroz prozor, a da je kuća bila u
20 plamenu. Da li znate šta je izazvalo taj požar u kući?

21 O: Kao što sam rekao, tu je bilo neke ćebadi koja su se zapalila.
22 Kao što sam rekao, oni su bacili tu bocu sa gasom, čini mi se, i to je
23 pospešilo vatru i, kao što sam rekao, u tom trenutku nisam mogao da
24 dišem.

25
26
27
28
29
30

1 Onesvestio sam se, a i deset dana posle toga još uvek sam pljuvao krv.
2 Ne znam da li sam sve ovo jasno rekao. Ako imate pitanja, slobodno me
3 pitajte.

4 P: To ćebe, odnosno ćebad, za koju ste videli da gore, da li ste
5 videli kako su se zapalila?

6 O: Samo sam to video kasnije, kad su ti ljudi otišli. Video sam
7 ćebad koja su u plamenu. Kako to da Vam objasnim? Neko ih je zapalio.

8 P: Koliko je vas bilo u grupi u kojoj ste bili?

9 O: Koliko se sećam, 12 ili 13. Iako ne bih radije pominjao imena,
10 ali mislim da je bilo 13 ljudi.

11 P: A od tih 12 ili 13 ljudi, koliko ih je preživelo ovaj
12 incident?

13 O: Samo ja.

14 P: U pasusu 64 Vaše izjave, govorite o krovu ove kuće u kojoj ste
15 bili i o tome da se krov urušio. Da li znate zašto se krov urušio?

16 O: Od vatre, jer je cela kuća bila u plamenu, i krov se srušio,
17 urušio se i pao.

18 P: Hvala. Takođe kažete da, dok ste bili u dvorištu, pošto ste
19 iskočili kroz prozor, da ste čuli da se nešto oko Vas dešava, neki
20 metež; i da se izdaju naređenja da se stvari zapale. Da li se sećate na
21 kom jeziku su bila izdavana ta naređenja?

22 O: Na srpskom. Na srpskom jeziku.

23 P: Hvala. Gospodine Berisha, koje ste povrede zadobili usled ovog
24 incidenta?

25 O: Povređene su mi obe noge; leva noga, koleno leve noge, i na
26 desnoj nozi imao sam povrede na kolenu i na kuku.

27

28

29

30

1 To su bile istovremene povrede koje sam zadobio, a desna noga mi je bila
2 polomljena na sedam ili osam mesta. Samo je koža držala te delove
3 zajedno.

4 Da li želite i dalje objašnjenja u vezi sa tim kako je do toga
5 došlo?

6 P: Ne, to je dovoljno, hvala. Ali, pomenuli ste broj povreda. Da
7 li posle tog incidenta imate nekih trajnih povreda ili oštećenja?

8 O: Da. Desna noga mi je četiri ili pet santimetara kraća i zbog
9 toga hramljem i dan-danas. Koristim štake.

10 P: Hvala. Ranije ste u svom svedočenju pomenuli da su dve grupe
11 muškaraca odvedene. Jedna grupa je otišla u kuću Syla Gashija, kao što
12 ste rekli, a Vi ste bili u jednoj od preostale dve grupe. Šta je bilo sa
13 onom trećom grupom? U čiju su kuću njih odveli?

14 O: Grupa u kojoj sam ja bio podeljena je na dve. Ne znam gde su
15 njih odveli, ali sam kasnije shvatio da su ih odveli u kuću Deme Ali
16 Gashija.

17 P: A šta se desilo sa tim ljudima koji su odvedeni u kuću Deme
18 Ali Gashija?

19 O: Oni su prošli potpuno isto. Svi su pobijeni, samo je jedan
20 preživeo. To je bio Iljaz Kelmendi, a u kući Syla Gashija, Sahit i Syl
21 su preživeli. Ispravka prevodioca: Syl je preživeo /sic/, tako da je,
22 Božjom voljom, u svakoj od te tri kuće bio samo po jedan preživeli.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Hvala. Ako se sećate, koliko je muškaraca pobijeno u Vašem
2 selu Qyshk tog dana, 14. maja?

3 O: Ukupno 41 iz celog sela, uključujući i gornji deo sela i onaj
4 deo sela gde smo mi bili. Dakle, ukupno 41.

5 P: A, gospodine Berisha, da li znate da li je bilo i drugih
6 ubistava u selima koje se nalaze blizu Qyshke, toga dana?

7 O: Da. Istog tog dana, posle sela Qyshk, oni su otišli u selo
8 Pavlan, selo Zahaq /Zahać/. U ta tri sela, Qyshk, Pavlan i Zahaq, možda
9 je ukupno 80 ljudi pobijeno, i to za svega pola dana.

10 P: Hvala. A u Vašem selu, u Qyshki, da li je bilo nekih ubistava
11 pre 14. maja, ukoliko znate?

12 O: Da. Da, bilo je. Ne sećam se tačnog datuma, ali to je bilo ili
13 13. ili 14. kada sam čuo pucnje. I jednog muškarca i ženu odveli su iz
14 mesta i ubili u blizini puta, puta Peja-Prishtina /Peć-Priština/, blizu
15 jedne radnje. To su bili neki stariji ljudi koje nismo bili u mogućnosti
16 da sahranimo, jer smo imali sopstvenih muka i mislim da su njihove
17 leševe pojeli psi.

18 P: Da li znate ko je bio odgovoran za ubistvo tih starijih ljudi,
19 bilo 13. ili 14. maja?

20 O: Policija i vojska su bili ti koji su ih odveli.

21 P: Gospodine Berisha, otkud to znate?

22 O: Zato što su oni bili ti koji su takve stvari radili. Sve što
23 se desilo počinili su vojska i policija. Njihovo prisustvo moglo je da
24 se vidi i iz daljine. Oni su bili jedini koji su radili takve stvari.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li ste videli policiju ili vojnike u selu Qyshk, otprilike
2 u to vreme kada je taj par starijih ljudi ubijen?

3 O: Ne u samom selu. To se desilo u blizini puta.

4 P: A da li ste videli policiju ili vojsku u blizini tog puta
5 onda?

6 O: Jesam, jesam. U vreme kad se desilo to ubistvo, ja sam čuo
7 pucnje i video sam jedan automobil sa policijom i vojskom unutra, koji
8 je prošao. Taj automobil je prošao, pošto smo prethodno čuli pucnje,
9 tako da smo videli policijsko vozilo kako prolazi pošto smo prethodno
10 čuli pucnje. Ali, nismo mogli da odemo po njihove leševe. To se desilo
11 otprilike oko 7h ili 8h uveče. Sledećeg dana, došli su u naše selo. Tako
12 da smo kasnije čuli da su njihove leševe pojeli psi. To je samo trebalo
13 da posluži kao objašnjenje onom što se desilo.

14 P: Hvala. Takođe ste pomenuli i neka ubistva u selima Pavlan i
15 Zahaq. Da li znate ko je bio odgovoran za ta ubistva, do kojih je došlo
16 u tim obližnjim selima?

17 O: Isti ti ljudi, jer isti ljudi koji su bili u našem selu
18 nastavili su svoj posao dalje, u Pavlanu i u Zahaqu, jer smo tokom dana
19 čuli neprekidnu paljbu i mogli smo da vidimo dim i vatru kako dolaze sa
20 svih strana. Nisam to ranije pomenuo, ali osim pucnjeva video se i dim
21 koji se vijao sa svih strana.

22 P: Hvala. Sada bih želela da razjasnimo imena nekih od pojedinaca
23 koji se nalaze na fotografiji pred Vama.

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Mislim da to još uvek vidimo na
2 ekranu, časni Sude.

3 P: Pomenuli ste u toku svog današnjeg svedočenja lice po imenu
4 Nebojša Minić. Da li se on nalazi na ovoj fotografiji koju vidite ispred
5 sebe?

6 O: Da.

7 P: Možete li da ga opišete ili da ga identifikujete, ovde na
8 fotografiji?

9 O: On je ovaj čovek u policijskoj uniformi. Ima mašinku u ruci i
10 on je bio osoba - to sam već ranije rekao, sad se ponavljam - on je bio
11 ključni čovek, uz Srećka Popovića; njih dvojica bili su glavni u vezi sa
12 tim što se tog dana desilo.

13 P: Samo da razjasnimo, da li je to osoba koja stoji sa cigaretom
14 u ustima?

15 O: Da.

16 P: Da li ste 14. maja videli ikoga od drugih ljudi, koji su
17 prikazani na ovoj fotografiji, u Vašem selu?

18 O: Da, jesam. Video sam ovog jednog sa trakom oko glave, a takođe
19 i ovog koji sedi sa desne strane. Mislim da ima nešto crveno na ramenu.
20 Sad se sećam da su i oni tamo bili.

21 P: Hvala. Da li ste ovog čoveka sa trakom oko glave videli pre
22 incidenta koji se zbio u Vašem selu 14. maja?

23 O: Da. On je bio policajac i pre toga, a ovaj u sredini sa kapom
24 na glavi, taj je takođe bio policajac, obojica su bili policajci pre
25 svega toga što se desilo u selu. Još i pre rata, rekao bih.

26

27

28

29

30

1 Dakle, pre 1998.

2 P: Hvala. Pomenuli ste čoveka sa kapom, koji stoji u sredini. Da
3 li znate njegovo ime?

4 O: Da, znam. Znam njegov nadimak, Salapura, Šalipur. Ne znam kako
5 mu je pravo ime.

6 P: U redu. Šta ste još znali o tom Šalipuru, osim toga da je bio
7 policajac?

8 O: Kad god bi neko bio zaustavljen na ulici, ovaj ga je
9 maltretirao, i bio je na zlom glasu zbog toga što maltretira ljude. I to
10 maltretira Albance, ne druge nacionalnosti.

11 P: Hvala.

12 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Ako bismo mogli da pređemo na
13 sledeću stranicu ovog dokaznog predmeta, molim.

14 P: Gospodine Berisha, da li prepoznajete ovu fotografiju?

15 O: Da, to sam ja na slici, u kući gde je zločin počinjen.

16 P: Kada kažete: "... u kući gde je počinjen zločin," mislite na
17 kuću Sahita... na čiju kuću mislite?

18 O: Na kuću Sahita Gashija.

19 P: A da li znate kada je ova fotografija snimljena?

20 O: Ne. Ne sećam se.

21 P: Da li znate ko je snimio tu fotografiju?

22 O: Ne sećam se toga. Ne sećam se.

23 P: Da pređemo sada na drugu temu. U Vašoj izjavi kažete -

24 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Gospođo Gopalan, mi smo ove
25 fotografije gledali i ponovo ih sklonili više nego jednom.

26

27

28

29

30

1 Da li želite da ih ponovite na usvajanje?

2 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Pa, želela sam da ih prikažem još
3 jednom, jednu drugu stranu, pre nego što to sve odjednom ponudim na
4 usvajanje. Ali -

5 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Ne, Vi to učinite kako Vi
6 mislite da treba, ali nemojte da zaboravite. Ali, učinite to pre nego
7 što završite sa ovim svedokom, a pre toga biste mogli da ga pitate, ako
8 možete, kako je on znao imena tih ljudi koje pominje u svom svedočenju.

9 GĐA GOPALAN: [simultani prevod]

10 P: Gospodine Berisha, u toku današnjeg svedočenja pomenuli ste
11 niz imena. Na primer, Popović, Minić. Da li biste mogli da nam objasnite
12 kako ste znali imena tih lica?

13 O: Ako se ne varam, mislim da ih nisam znao po imenu, ali sa
14 fotografija sam ih prepoznao po liku. A kasnije sam saznao da se oni
15 zovu tako kako kažem. Taj Šalipur, to lice koga sam lično znao kao
16 policajca, mada s njim nikad nisam imao nikakve veze, znao sam da ga svi
17 zovu po njegovom nadimku.

18 Kad je reč o onom drugom policajcu, koga sam kasnije pomenuo,
19 njegovo ime nisam znao, ali ljudi su ga zvali Pucrrani /Pučrani/, jer mu
20 je lice bilo puno bubuljica. "Pucrrani" na albanskom znači
21 "bubuljičavi". Kasnije, kao što sam rekao, saznao sam imena i ovih
22 drugih.

23 P: Hvala.

24 O: Nadam se da sam sada bio jasan.

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala. Ako bismo sada mogli da se vratimo na fotografiju -
2 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Ne, meni ovo nije bilo dovoljno
3 za ono što sam ja hteo da znam. Od koga je on to saznao?
4 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Ja ću postaviti to pitanje, časni
5 Sude.
6 P: Kako ste saznali imena tih ljudi, ko Vam je rekao da se oni
7 tako zovu?
8 O: Pošto sam identifikovao, na osnovu ovih fotografija, kasnije
9 sam mogao da ih identifikujem na osnovu jedne knjige koju sam imao kod
10 kuće. Ali ne znam ko je to lice koje ih je identifikovalo po imenu, zato
11 što je bilo mnogo ljudi koji su ih identifikovali. Ja Vam ne mogu
12 navesti nijedno ime. Ali, imam jednu knjigu, a u toj knjizi navedena su
13 sva ta imena. Ako hoćete još neko objašnjenje, slobodno me pitajte.
14 P: Pa, ta knjiga za koju kažete da se u njoj nalaze te
15 fotografije, kada ste prvi put videli tu knjigu?
16 O: Tu knjigu sam dobio... dobio sam je na poklon od onih koji su
17 sakupljali te beleške. Jer, ja sam bio učesnik u ovim događajima, i zato
18 su mi tu knjigu dali na poklon.
19 P: Ko Vam je to dao? Ko je prikupio te zabilješke? Ako Vas mogu
20 pitati, recite tko je to bio.
21 O: Pa, to je bio Radio Vojs /fon.//?Voice/, mislim da ne
22 griješim. Ja sam dao nekoliko izjava, možda je bilo drugih osoba koje su
23 prikupljale takve zabilješke; mislim da je Radio Vojs bio jedan od
24 izvora. Nisam upoznat sa tačnim imenom, barem u ovom trenutku, te
25 organizacije ili osobe koje su prikupljale imena.
26 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Časni Sude, da li je to dovoljno jasno,
27 ili biste željeli -
28
29
30

1 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Pa, jasno je, ali nemamo sada
2 pouzdan temelj za utvrđivanje imena. Svjedoku je to neko rekao, tj.
3 pokazana mu je jedna knjiga, tamo jedna knjiga gdje su ta imena bila
4 navedena. To nam ne može pomoći da mi identificiramo te pojedince.

5 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Zamoliću da pogledamo prethodnu
6 stranicu ovog dokaznog predmeta koji je na ekranima.

7 P: Gospodine, spomenuli ste danas nekog tko se zvao Puccrani. Da
8 li se ta osoba nalazi na fotografiji?

9 O: Da, to je ovaj sa trakom oko glave. Na lijevoj strani, kako ja
10 gledam.

11 P: A gdje ste ga ranije vidjeli?

12 O: On je bio policajac, u Peji.

13 P: Hvala. Ova fotografija koja je pred Vama, kada ste je prvi
14 puta vidjeli?

15 O: Ovu sam fotografiju vidio sa drugim fotografijama; mislim da
16 je nisam spominjao u svojoj izjavi. Ali, nakon onog ubojstva nas, da
17 tako kažem, dolazili su istražitelji, razne organizacije koje su nas
18 ispitivale o tom događaju. Oni su nam pokazali neke fotografije.
19 Pokazali su nam te fotografije i mi smo identificirali one osobe koje
20 smo poznavali.

21 Ova osoba o kojoj sam govorio, o kojoj ste me Vi pitali, njega
22 sam ja nekoliko pita vidio u Peji, jer je on tamo bio policajac. Ovaj
23 drugi čovjek, ovaj sa kapom, je također bio policajac iz Peji.

24 Kasnije, a na temelju ovih fotografija - ja ne znam tko me je to
25 pitao, jer sam vidio mnogo fotografija - ali u jednom od tih navrata su
26 mi dali ovu knjigu koju sam Vam spomenuo.

27

28

29

30

1 O: Mislim da sam to već spomenuo, on je bio policajac u Peji,
2 aktivni policajac, tako su ih zvali. Iako tu nosi vojnu uniformu, na
3 ovoj fotografiji, u ono je vrijeme nosio policijsku uniformu. Nosili su
4 uniforme koje su htjeli, bez obzira da li se radilo o vojnim ili
5 policijskim uniformama. Zato kažem da je bio policajac, iako na ovoj
6 fotografiji ima vojnu uniformu.

7 Ako želite još neke pojedinosti, mogu Vam ih ispričati.

8 P: Sad ste rekli da je u to vrijeme on nosio policijsku uniformu.
9 A u koje to vrijeme?

10 O: Govorio sam o događajima od četrnaestog, kao i o periodu dok
11 je trajao rat. Ova osoba, sa trakom oko glave, kao i ovaj sa kapom, oni
12 su bili policajci prije 1998. To kažem pod punom odgovornošću. Iako na
13 ovoj fotografiji imaju vojne uniforme, oni su bili policajci i oni su u
14 to vrijeme nosili policijske uniforme.

15 P: Drugi ljudi, koji su bili sudionici tog događaja 14. maja u
16 Qyshki, recite jesu li oni imali na sebi uniforme?

17 O: Da, da.

18 P: Da li biste nam mogli opisati kakve su to uniforme nosili?

19 O: 14. maja, kao i 16. i 17. maja /sic/, pripadnici policije
20 nosili su plave policijske uniforme sa maskirnom sivkastom šarom, a
21 vojska je nosila zelene maskirne uniforme.

22 P: Kada ste nam govorili o 16. i 17., molim Vas, recite kojeg
23 mjeseca.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Aprila. Otprilike mjesec dana prije masakra u selu.

2 P: Hvala. I za kraj, gledajući ovu fotografiju, recite ko je od
3 ovih sa fotografije došao u selo 14. maja, da li je neko od njih na ovoj
4 fotografiji?

5 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] To je bilo jasno, gospođo
6 Gopalan. Nema potrebe da to ponovo pitate.

7 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Molim da se
8 ovaj dokument usvoji u spis.

9 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Prikazano je nekoliko
10 fotografija, ovo je samo jedna od njih. Radi se o dokaznom predmetu
11 P772, jesam li u pravu?

12 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Tako je.

13 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Dakle, nema potrebe da se to
14 ponovo nudi na usvajanje. To je sad identificirano u zapisniku. Međutim,
15 Vi ste pokazali i jednu fotografiju ovog svjedoka.

16 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Da, tako je.

17 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] I to u jednoj kući. I
18 fotografiju jednog od onih ljudi koji su u ovoj grupi.

19 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Da, časni Sude. Oni su... sve su te
20 fotografije dio jednog te istog dokumenta, sa spiska 65ter. Razlog zbog
21 kojeg sam ovu fotografiju tražila da se uključi - odvojena je - zato jer
22 sam smatrala da je ona nešto bolja, jasnija od fotografija koje su u
23 spisu, ali ako Vijeće tako smatra, ja bih onda ponovila na usvajanje
24 preostale koje sam prikazala svjedoku, a to su strane 1 i 2 dokaznog
25 predmeta, gdje se nalazi fotografija sa svjedokom.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Usvajaju se stranice 1 i 2,
2 fotografije 1 i 2.

3 SEKRETAR: [simultani prevod] Dobiće broj P00797, časni Sude.

4 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Hvala.

5 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Molim da se usvoji i četvrta
6 stranica ovog dokaznog predmeta. To je fotografija od svjedoka...
7 fotografija svjedoka.

8 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Usvaja se.

9 SEKRETAR: [simultani prevod] Stranice 1, 2 i 4, časni Sude,
10 dobiće isti dokazni broj, dakle, P00797.

11 GĐA GOPALAN: [simultani prevod]

12 P: Gospodine Berisha, u paragrafu 23 ste rekli da je, kada je
13 riječ o grupi koja se okupila u centru sela, oko koje je stajalo 70
14 policajaca, da tu nisi bili članovi Vaše porodice. Gdje su bili članovi
15 Vaše porodice? Govorim sada o 14. maju.

16 O: Oni su bili kod kuće. Cijela moja porodica bila je u mojoj
17 kući. Kasnije, to mi je majka ispričala, kada su tamo došli vojska i
18 policija, moj sin, kome je u to vrijeme bilo samo 11 mjeseci, jedan
19 policajac ili vojnik mu je prišao, stavio cijev svog automata mom sinu u
20 usta i zatražio od prisutnih da mu daju novac, inače će ubiti dijete.
21 Moja je žena bila nasmrt preplašena, više nije mogla držati sina u
22 rukama, ispao joj je iz ruku. Moja majka, koja je u međuvremenu
23 preminula, dala im je 500 njemačkih maraka.

24 Kasnije su oni rekli mojoj porodici da glavnim putem krene prema
25 Peji.

26

27

28

29

30

1 Možda sam zbog osjećaja koji su me preplavili, možda sam propustio da
2 spomenem sve što se događalo, ali evo sada kažem da im je bilo rečeno da
3 krenu prema Peji, nakon čega su ih ponovo poslali kući. Dakle, dvaput su
4 se morali vraćati u selo.

5 Ako želite da još nešto razjasnim, molim Vas postavite mi dodatna
6 pitanja.

7 P: Kako su tog dana krenuli prema Peji?

8 O: Toga dana su žene, djeca i starci, koji su se tada zatekli u
9 kućama, traktorima bili odvedeni... i to traktorima sa plastičnom ceradom,
10 dakle, bili su odvedeni prema mjestu; ne samo pripadnici moje porodice,
11 nego i drugih porodica koje su ostale u selu. Dakle, oni su u to vrijeme
12 prema mjestu odvedeni traktorima.

13 P: Da li se sjećate koliko je bila velika ta grupa ljudi koji su
14 traktorima odvedeni prema mjestu?

15 O: Vjerojatno između 200 i 250 osoba; starijih muškaraca, djece i
16 žena. Možda ih je bilo više, ali se ne mogu sjetiti točnog broja.

17 P: Kako ste Vi saznali za te događaje?

18 O: Saznao sam za to od moje majke, koja je u međuvremenu
19 preminula.

20 P: Kad kažete da su Vašu porodicu poslali za Peju, a zatim
21 vratili nazad, da li je to bilo istog dana?

22 O: Da, istog dana.

23 P: Hvala. Gospodine Berisha, samo bih htjela da razjasnimo nešto
24 u vezi s jednim mojim pitanjem, koje je možda bilo pogrešno postavljeno.
25 Pitala sam Vas o jednom događaju koji se odigrao sredinom aprila. Možda
26 najbolje da Vam ponovo pročitam to pitanje, kako bismo sve razjasnili.

27

28

29

30

1 A pitanje je bilo vezano za Vaš odgovor o oduzimanju oružja Ibrahimu
2 Vokshi, a i o tome kako Vam je bilo rečeno da odete u svoju kuću i da iz
3 kuće odete samo kad Vam oni to kažu. Dakle, taj događaj kad se od Vas
4 tražilo da se vratite u kuću, i da ponovo dođete kad Vam oni to nalože,
5 kada je to bilo? Da li je to bilo 16. ili 17. maja, tako je barem ušlo u
6 zapisnik?

7 O: Šesnaestog ili sedamnaestog maja, kad su nas poslali nazad,
8 kada nam nisu dozvolili da odemo iz sela, to se dogodilo istog dana, 16.
9 ili 17. Istog tog dana, Ibrahim Lushi ili Ibrahim Vokshi je predao svoju
10 lovačku pušku i pištolj.

11 P: Jesam li u pravu ako kažem da se to dogodilo u maju, a ne u
12 aprilu, kao što ste rekli u svojoj izjavi?

13 O: Ja se izvinjavam. To je bilo otprilike mjesec dana prije
14 događaja u maju, dakle 16. ili 17. aprila. Govorio sam sada o aprilu. Ja
15 se izvinjavam zbog ove greške.

16 P: Hvala. Također smo govorili o tri srpske porodice koje su
17 živjele u selu Qyshk. To je u paragrafu 5 Vaše izjave. Molim Vas, recite
18 je li to bio ukupni broj srpskih porodica koje su živjele u selu Qyshk?

19 O: Ako ne griješim, ja sam u izjavi rekao da su bila tri
20 domaćinstva, a ne tri porodice, jer u jednom domaćinstvu može biti 4 ili
21 5 porodica. Nisam spominjao druge kuće, jer nisam siguran jesu li one
22 bile dio sela Qyshk ili susjednog sela.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: U redu. Hvala, gospodine Berisha. Nemam više pitanja za Vas u
2 ovoj fazi.

3 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Hvala. Gospodine Đorđeviću,
4 hoćete li unakrsno ispitivati?

5 G. ĐORĐEVIĆ: Da, Vaša visosti. Samo da se pripremim.

6 Unakrsno ispituje g. Đorđević:

7 [Svedok odgovara putem prevodioca]

8 P: Dobar dan, ja ću Vam danas postaviti pitanja koja su vezana za
9 direkt /fon./ koga je upravo završila moja koleginica, pa Vas molim da
10 mi na njih odgovorite što kraće.

11 Gospodine Berisha, ja Vas molim da mi kažete šta ste Vi po
12 zanimanju i šta ste radili u vreme maja meseca 1999. godine. Da li ste
13 bili u radnom odnosu? Da li ste imali neki posao ili ne?

14 O: Molim Vas, ponovite pitanje, stvarno Vas nisam razumio.

15 P: Šta ste po zanimanju, po obrazovanju? Šta ste završili?

16 O: Završio sam srednju školu.

17 P: Koje struke?

18 O: Postolar.

19 P: Nisam dobio prevod. Hvala. A kažite mi da li ste radili 1999.
20 godine, da li ste bili zaposleni?

21 O: Radio sam u tvornici cipela. Ali 1999. godine nisam radio.
22 Niko od Albanaca nije radio.

23 P: Kada ste prestali da radite, samo mi to odgovorite?

24 O: Nisam siguran kojeg je to datuma bilo, mislim da je bilo
25 1998., ne znam koji tačno mesec.

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam. Recite mi, da li se ta fabrika nalazila u Peći, u
2 kojoj ste radili?

3 O: Da, u Peji.

4 P: Hvala. Kažite mi, da li ste danas zaposleni?

5 O: Ne.

6 P: Moje sledeće pitanje je kada ste imali prvi kontakt sa
7 Tužilaštvom Haškog tribunala, lično Vi? Znači, sa Tužilaštvom Haškog
8 tribunala, istražiteljima i Sudom? Koje godine?

9 O: Da li sada me pitate za vrijeme kada sam došao ovamo, ili
10 ranije?

11 P: Ne, ne. Pitam Vas - prvi kontakt sa istražiteljima i sa
12 Tužilaštvom Haškog tribunala, kada je bio? Koje godine? Ne morate čak ni
13 mesec, otprilike samo godinu da li možete da mi kažete?

14 O: U maju 2008., kada sam dao izjavu, tada sam se susreo s njima.
15 U stvari, susreo sam se s njima i odmah nakon što je došlo do ovog
16 događaja, ali sad ne znam tačno kojeg datuma je to bilo. Nadam se da sam
17 bio jasan, ali ne sjećam se tačnog datuma.

18 P: Da li sam u pravu ako kažem da je Vaš prvi susret bio sa
19 istražiteljima Haškog tribunala 1999. godine, a ne 2008., kako ste
20 prvobitno odgovorili malopre?

21 O: Nakon 1999. godine, došlo je mnogo ljudi da razgovara sa mnom,
22 ali izjava koju sam dao, zbog koje sam danas ovdje, ta je izjava uzeta u
23 maju prethodne godine, dakle 2008.

24 P: Da li ste se sami javili da date tu izjavu, ili su nekako
25 došli do Vas?

26 O: Ja sam izjavu dao svojevolumeno. Oni su došli zato što ih je
27 zanimao ovaj predmet, ovaj slučaj, i okolnosti pod kojima sam preživio.

28 P: Upravo to me zanima.

29

30

1 Kako je... kako ste im dali do znanja da ste Vi jedini preživeli iz tog
2 masakra u Qyshki, kako se naziva taj događaj? Da li Vi, ili neko drugi,
3 ili ne znate ništa o tome?

4 O: Ne znam. Ne znam kako su oni saznali za to.

5 P: Hvala. Interesuje me da li ste Vi dali - popunili, u stvari -
6 jedan upitnik 28. jula 1999. godine, koji se odnosio upravo na ove
7 događaje o kojima se danas pričalo. Da li ste odgovarali na pitanja
8 osobe koja se predstavila kao faktički predstavnik Saveta za odbranu
9 ljudskih prava i sloboda u Prištini, Kosovo? Da li se toga sećate? 28.
10 jul 1999. godine. Savet za odbranu ljudskih prava i sloboda.

11 O: Kao što sam već rekao, ja sam dao jako puno izjava. Ne sjećam
12 se ko je sve dolazio da me posjeti, ali dao sam puno izjava.

13 P: Hvala Vam. Šta ste onda mislili kada ste pomenuli da ste dali
14 izjavu Međunarodnom sudu neposredno posle ovog događaja u Qyshki? Znači,
15 1999. godine. Na koga ste mislili?

16 O: Mislim da me pitate isto pitanje ponovo. Ja se ne sjećam ko mi
17 je prvi došao, ko drugi. Ja sam dao cijeli niz izjava, i mislim da sam
18 već odgovorio na to Vaše pitanje.

19 P: Meni nije jasno, a verovatno ni nikome u ovoj sudnici. Pošto
20 sam Vas ja direktno pitao kada ste imali prvi susret sa predstavnicima
21 Međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju, krivičnog; pa ste mi odgovorili
22 prvo 2008., da je to izjava koju ste dali, i to je nesporno, to mi je
23 jasno, ali ste pomenuli i neposredno da ste dali izjavu istom tom Sudu
24 posle ovog događaja. Da li sam u pravu kada to kažem, ili nisam?

25

26

27

28

29

30

1 Samo to da raščistim.

2 O: Ne, niste. U ono vreme, neposredno nakon samih događaja, ja
3 nisam znao ko je ko od tih koji su mi dolazili, i kojima sam davao
4 izjave. Ova izjava, koju koristimo danas, je izjava koju sam dao 2008.

5 P: Hvala. Rekli ste, u svojoj izjavi, da ste služili vojni rok
6 čini mi se 1981. godine, u Nišu. Šta ste bili po... za šta ste bili
7 obučavani, u kom rodu ste bili? Koji VES, kako se to onda zvalo, znate
8 za izraz, verovatno?

9 O: Bio sam u pješadiji prvih šest mjeseci, iako u vojnoj knjižici
10 kao zvanje mi je napisano da sam postolar.

11 P: Da li možete da mi odgovorite da li ste služili puni vojni
12 rok, do kraja?

13 O: Dvanaest mjeseci.

14 P: Odgovorite mi, da li pravite razliku između uniformi koje je
15 nosila Vojska Jugoslavije i koje je nosila policija? Obzirom da ste
16 služili vojni rok.

17 O: Da. One su se promijenile. U to su vrijeme bile drugačije od
18 onog kakve su sada.

19 P: 1981. su bile drugačije nego kada? Sada ili 1999.? 1999.
20 godina, to je deset godina unazad.

21 O: Bile su različite 1981. u odnosu na ovo o čemu smo govorili
22 1999.

23 P: Dobro. Da li onda znate kako su izgledale vojne uniforme 1999.
24 godine i 1998. godine? Da li ste imali kasarnu u blizini sela?

25 O: Ne, nije bilo kasarne u blizini našeg sela, ali ja sam ranije
26 opisao te uniforme.

27

28

29

30

1 P: Da li to možete da učinite sada, kada pominjemo 1999. godinu,
2 a ne 1981?

3 O: Ja sam bio u vojsci. Oni su imali jednobojnu uniformu, zelenu
4 uniformu. Jednobojnu, zelenu.

5 P: Da li znate kako su izgledale vojne uniforme 1999. godine? Da
6 li je bilo jednobojnih ili i nekih drugih?

7 O: Ako me sada pitate za vojsku, oni su nosili maskirne uniforme.
8 A ako me ispitujete za uniforme 1999. godine, nosili su i plave i
9 maskirne plave. Vojska je imala zelene, dakle jednobojne zelene, a i
10 maskirne zelene.

11 P: Pomenuli ste plave uniforme. Kakve plave uniforme? Maskirne
12 plave? Obične plave? Na šta ste mislili sad kad ste to rekli, a govorite
13 o vojsci?

14 O: Rekao sam plave za policiju. Nemojte da ih brkate. Rekao sam
15 da je policija imala plave, jednobojne plave i maskirne plave uniforme,
16 a vojska je imala zelene uniforme i maskirne zelene. Mislím da sam to
17 jasno rekao.

18 P: Sad ste to potpuno jasno rekli. Hvala Vam. Vi imate pred
19 sobom, pretpostavljam, još uvek izjavu Vašu koju ste dali Tužilaštvu
20 maja meseca 2008. godine - koja je inače i ovde uvedena kao dokaz - pa
21 ću Vas ja zamoliti da pogledate recimo ovaj paragraf broj 15. Tu se kaže
22 da: "Tri ili četiri dana nakon tog događaja bio sam u centru sela i
23 razgovarao sa grupom od nekih osam muških prijatelja...", moram malo da
24 usporim, zbog prevoda verovatno, "...među kojima i sa pokojnim Sylom
25 Gashijem. Dugo smo razgovarali, u selo su ušla dva vozila, jedno vojno,
26 drugo policijsko i zaustavila se nedaleko od mesta gde smo stajali."

27
28
29
30

1 Pa ćete u sledećem paragrafu govoriti da je iz vojnog izašlo četiri
2 vojnika, a iz policijskog četiri policajca. Ja Vas molim da pokušamo da
3 odredimo datum kada se to desilo, obzirom da ste u jednoj svojoj izjavi
4 govorili o nekom vremenu i opisivali upravo isti ovaj događaj. Da li sam
5 ja u pravu ako govorim ovde upravo o onom 17. aprilu 1999. godine, ili
6 nisam? Ili je to ranije bilo, ili kasnije? Evo, imate taj 15 i 16
7 paragraf, pa pogledajte dobro to.

8 O: To se desilo posle 15. ili 16. aprila, ne mogu da kažem tačno.
9 Možda bi moglo biti do jednog, dva ili možda tri dana, otprilike u
10 takvom vremenskom okviru, posle šesnaestog.

11 P: Dobro. Ovo je već sada jasno. Ja Vas sada -

12 G. ĐORĐEVIĆ: Molim sekretara da stavi na monitor dokaz D003-6348.
13 Mislim da je to engleska verzija upitnika, *questionnaire*; to je
14 originalni dokument koji je pripremio Savez odbrane ljudskih prava i
15 sloboda iz Prištine, Kosovo. Ako sam dobro rekao, samo da proverim, da
16 vidim da li je to taj broj... nije 6348, nego je 0348. D003-0348. Ja bih
17 Vas molio sada da okrenemo drugu... ovu, u stvari, prvu stranu, ovo je
18 samo prvi deo, znači, strana broj 2, faktički. Ovde Vi u Vašoj izjavi
19 kažete da: "Mesec dana pre nego što se zločin desio, znači 3. ili 4.
20 aprila 1992. /sic/, došlo je 12 do 13 uniformisanih lica u vojnom džipu,
21 počeli su da pucaju vazduh. Rekli su nam da su redovna vojska i da nas
22 neće provocirati. Došli su i 17. aprila i zapalili kuće, a mi smo se
23 preselili u drugi kraj, gde je bilo bezbednije.

24

25

26

27

28

29

30

1 Hteli su da im predamo oružje i sledeći dan su odredili kao dan za
2 predaju oružja. Bila su redovna vojska, ali bilo je i paravojskih snaga.
3 Sve je bilo pod kontrolom tada. Uzimali su novac, od Sylja Gashija 1.000-
4 1.500 nemačkih maraka...» kažete, i tako dalje. To je sad dobro. To je
5 izjava koju ste Vi navodno -

6 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Gospodine Đorđeviću, moraćete
7 da usporite.

8 G. ĐORĐEVIĆ: Oprostite, ovaj, u pravu ste.

9 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Gospođice Gopalan, izvolite.

10 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Časni Sude, pošto gospodin
11 Đorđević citira nadugačko iz ove izjave, pitam se da li bismo mogli da
12 imamo na ekranu i verziju na albanskom jeziku, kako bismo mogli da u
13 ovom trenutku pomognemo svedoku. Nisam sigurna da je to sada na ekranu.

14 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Ne znam u ovom trenutku
15 odgovor.

16 G. ĐORĐEVIĆ: Ne postoji, ja nisam video prevod na albanski jezik
17 ove izjave njegove, i zbog toga ja to citiram, da bih skratio vreme i
18 Tužilaštvu i Sudu i sebi danas. Zbog toga ja to citiram.

19 Ja sam, inače, imao nameru da predložim da se stavi dokument na
20 engleskom jeziku, naravno zbog svih koji govore službenim jezikom Suda,
21 i verziju na albanskom jeziku. Međutim, ja verziju na albanskom jeziku
22 nisam našao, i to je jedini razlog zbog čega sada svedoku čitam pa, uz
23 vašu dozvolu, ja bih nastavio dalje da postavljam pitanja svedoku upravo
24 u vezi njegove izjave od 2008. i ove koju je dao 1999. godine. To je
25 isto, vidim, memorandum Međunarodnog suda -

26 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Verovatno bi nam bilo od pomoći
27 ukoliko biste utvrdili koja je razlika između te dve izjave i pitali
28 svedoka može li da nam objasni te razlike.

29
30

1 Vi ste citirali jedan prilično dugačak odlomak, ali mislim da morate da
2 usmerite svedoku pažnju na to u čemu se sastoji razlika, barem kako Vi
3 to vidite.

4 G. ĐORĐEVIĆ: Upravo sam to želeo, Vaša visosti. Ovo je malo
5 potrajalo, priznajem da je duže bilo, ali to je upravo da ne bi bilo
6 uopšte dilema da sam ja želeo da iz konteksta celoga... cele njegove
7 izjave bilo šta izdvojim, što bi se shvatilo kao želja Odbrane da olakša
8 položaj svoga branjenika na jedan nekorektan i nefer način.

9 Ali moje pitanje za svedoka, ako je uspeo da održi koncentraciju
10 nakon ove intervencije moje koleginice, jeste: Zašto sada, 2008. godine,
11 dakle posle devet godina, izjavljuje da su došla dva vozila, policijsko
12 i vojno, a u svojoj izjavi, koju sam malopre citirao od 28. jula 1999.
13 godine, on čak insistira na redovnoj vojsci i pominje paravojne snage,
14 znači ne pominje uopšte policiju i ne pominje policijsko vozilo. Odakle
15 se sada, u ovom događaju, za koga ja mislim da je bio ipak 17. aprila,
16 kako sam to pročitao, pojavljuje osim džipa vojnog, da se pojavljuje sad
17 i policijsko vozilo? I odakle se pojavljuje policija, kad policije
18 uopšte nema? Jer, svedok decidirano kaže, u ovoj svojoj izjavi od 28.
19 jula 1999.: "Hteli su da im predamo oružje i sledeći dan su odredili kao
20 dan za predaju oružja. Bili su redovna vojska, ali bilo je i paravojnih
21 snaga." Očigledno da se radi o svedoku koji vrlo dobro poznaje uniforme
22 policije i šta je policija, čoveku koji je radio u gradu, to je moje
23 pitanje -

24 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Gospodine Đorđeviću, da li
25 imate pitanje za svedoka?

26 G. ĐORĐEVIĆ: Pitanje je: zašto ta razlika?

27
28
29
30

1 Zašto pominje policiju sada, a nije pominjao u izjavi kada mu je
2 pamćenje bilo mnogo svežije - znači, svega par meseci posle događaja -
3 da bi sada, 2008., pomenuo to. To je moje pitanje.

4 SVEDOK: [simultani prevod] Mogu li da odgovorim?

5 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Molim Vas, izvolite.

6 SVEDOK: [simultani prevod] Vidim da ste to dobro iščitali. Ja sam
7 nekoliko puta naveo da to nije isti događaj koji se odigrao početkom
8 aprila ili krajem marta, što znači da sam dao tu izjavu 2. ili 3.
9 aprila, i govorio sam o redovnoj vojsci. Oni su došli policijskim džipom
10 i pucali u vazduh. To sam lično video. Došli su tamo, pucali su u
11 vazduh, i rekli su: "Ne bojte nas se, mi smo redovna vojska." I to
12 citiram. "Nećemo vam učiniti ništa osim ukoliko vi nešto ne budete
13 učinili nama." To se desilo 3. ili 4., nisam siguran tačno u pogledu
14 datuma, ali to je bilo početkom aprila. A za razliku od toga, 16.
15 aprila, tada sam govorio o policiji i vojsci. A dan ili dva posle toga
16 došli su tamo sa dva automobila. I to sam pomenuo u ovoj izjavi zato što
17 sam to lično video, nisam to čuo od drugih.

18 Onda su došli tamo posle 16. ili 17. i tražili su pare, kao što
19 sam ranije kazao. Rekli su... obratili su se pokojnom Sylu Gashiju i rekli
20 su mu: "Nismo našli nikakvo oružje." Zajedno su otišli u njegovu kuću i
21 mislim da su od njega uzeli jedan auto BMW, a zatim i 3.000 maraka. To
22 su uzeli od Sylu Gashija, uzeli su mu auto i otišli u pravcu glavnog
23 puta, puta za Peju.

24

25

26

27

28

29

30

1 To je samo objašnjenje kad je reč o mojoj izjavi iz 1998., 1999.
2 Govorim o događajima u vezi sa kojima sam ja bio očevidac, a to nije
3 nešto što sam čuo od drugih.

4 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Ono što Vam je gospodin
5 Đorđević predočio jeste da, u izjavi koju ste dali 1999., kažete da kad
6 je reč o događajima od 17. aprila, čini se da ste rekli: "Bila je to
7 redovna vojska, ali bilo je i paravojske." Ne pominje se policija. I on
8 Vas zato pita otkuda to da sada kažete da su to bile policija i vojska.
9 Možete li da nam pomognete u tom smislu?

10 SVEDOK: [simultani prevod] Pokušaću. Rekao sam vojska i policija,
11 ali možda neko opisuje vojsku kao paravojsku. Ne znam, jer ne znam šta
12 su zapisali oni koji su beležili moju izjavu. Ja sam koristio reč
13 "vojska", a možda je neko to opisao kao paravojska. Za mene, to su bili
14 vojska i policija, ako sam sada jasno rekao.

15 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Hvala. Da li Vam je to pomoglo,
16 gospodine Đorđeviću?

17 G. ĐORĐEVIĆ: Nadam se da je svima nama pomoglo, ali... U redu, to
18 je odgovor koga je dao svedok.

19 P: Ja moram da se vratim opet na ovu izjavu od 28. jula 1999.
20 godine, gde sam pažljivo čitao celu izjavu, i moram da kažem da niste
21 nijednom pomenuli policiju. Isključivo ste pominjali vojsku i
22 paravojsku. Policiju više puta /sic/. Pretraživač na mom kompjuteru mi
23 je pokazao da ste to, u ovoj izjavi od 2008. godine, učinili 29 puta.
24 Dok, u ovoj izjavi od 28. jula 1999., to niste rekli nijednom. Kako to
25 da sada, objasnite nam, čak devet godina kasnije, toliko puta pominjete
26 policiju - kažem 29 - a da to čak nijednom niste učinili 1999. godine,
27 kada Vam je pamćenje, kao što rekoh, bilo svežije, i događaji o kojima
28 ste pričali u neposrednoj prošlosti?

29
30

1 Odakle sada 29 puta policija, a onda nijednom, baš nijednom?

2 O: Već sam odgovorio, nemam drugog odgovora.

3 P: Na ovo pitanje niste odgovorili. Kako to da niste 1999.
4 nijednom pomenuli policiju? Stalno ste govorili isključivo "redovna
5 vojska", eventualno "paravojska" u par navrata.

6 O: Ne sećam se da sam pominjao neredovnu vojsku u mojoj izjavi.
7 Ali, kad Vi tako kažete, ja ću ponoviti. Bilo je policije i vojske. Ne
8 znam, ali sada tvrdim da su oni bili to. I to kažem sa potpunom
9 odgovornošću, bez obzira od toga šta mi Vi predočavate, u smislu moje
10 izjave. Ne kažem to zato što želim bilo koga da optužim, već zato što je
11 to tako bilo.

12 P: Ja ću Vam predočiti opet jedan deo Vaše izjave od 28. jula
13 1999., koji se ne slaže s onim što ste rekli 2008.

14 Kažete, na istoj toj 2. strani, mislim da je to stav 3: "Otišao
15 sam ne tako daleko, da me ne bi ubili pred mojom porodicom. Preostali
16 deo porodice i nekih 40 gostiju, koji su se sklonili u mojoj kući,
17 ostali su."

18 To kažete 1999., da biste 9 godina kasnije rekli da je u Vašoj
19 kući bilo 17 članova - to je paragraf 7 Vaše izjave: "U maju 1999. živio
20 sam u Qyshki sa ženom i porodicom. Kući su takođe bila moja majka, dva
21 brata, njihove žene i deca; nas je bilo 17." Da li bez gostiju ili sa
22 gostima i da li je bilo gostiju i ko su gosti?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: [simultani prevod] Mogu li da odgovorim?

2 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Molim Vas, izvolite.

3 SVEDOK: [simultani prevod] 2008. su me pitali samo za užu
4 porodicu, a ne za ukupan broj gostiju koji su bili kod moje porodice.
5 Zato sam pomenuo samo moju užu porodicu. Moja braća - odnosno, šira
6 porodica - uključujući moju braću, njihove žene i decu, uključivala je
7 17 članova. A tačno je da je bilo i 40 drugih, žena, dece i muškaraca,
8 koji su bili tamo. Međutim, to me nisu pitali tada, 2008., ovo pitanje
9 koje mi Vi sada postavljate.

10 G. ĐORĐEVIĆ: Hvala Vam. 1999. godine, Vi, odnosno lice koje Vas
11 ispituje, te ljude naziva "gosti". Međutim, svima nama u sudnici je
12 jasno da 40 ljudi u kući ne mogu biti gosti. Ko su ti ljudi? To 40
13 ljudi, kako sam Vas dobro razumeo, koji su tu mimo 17 članova Vaše
14 porodice, je li tako?

15 O: Vi insistirate na tome da ja kažem ono što Vi želite. Da, to
16 su ljudi koji su živeli otprilike 200-tinak metara udaljeni od moje
17 kuće. Oni su napustili svoje kuće i došli su i pronašli su utočište u
18 mom selu. Bili su iz mog sela, ali iz gornjeg dela i bilo je 40-ak
19 ljudi. Moja šira porodica imala je 17 članova, a ovi su bili iz istog
20 sela, ali su živeli malo dalje. To je odgovor koji sam Vam dao.

21 P: Dvesta metara od Vaše kuće? Jeste li tako rekli?

22 O: Dvesta-trista, daleko od grada Peja. To se mesto zove Fushe e
23 Pejes.

24

25

26

27

28

29

30

1 Ne znam koliko jasnije mogu da objasnim. To je deo sela, ali zove se
2 Fushe e Pejese.

3 P: Hvala Vam. Koliko je tu bilo muškaraca od, recimo, 20 do 60
4 godina u Vašoj kući, osim Vas? Da li su tu bila Vaša braća i te komšije
5 koje su došle... koliko je tu bilo muškaraca između 20 i 60 godina, u
6 Vašoj kući?

7 O: Kada to mislite?

8 P: Tada.

9 O: Mislite od tih ljudi koji su se skupili u dvorištu moje kuće?

10 P: Evo, da...da...da budem precizniji. Vi kažete da u trenutku kada
11 napuštate kuću, kad Vas je majka zamolila da izađete da Vas ne bi ubili,
12 da ostavljate 40 tih gostiju u kući i valjda porodicu, ne znam koga sve,
13 i da odlazite. Ja Vas pitam za taj trenutak. To je, znači, verovatno 14.
14 maj 1999. godine. Ja Vas pitam: Ko ostaje u kući? Je li ostaju Vaša
15 braća, je li ostaju Vaše komšije; da li tu ima muškaraca ili su samo
16 žene i deca u pitanju? U kući.

17 O: U izjavi sam rekao, žene i deca. Imate izjavu. Ako me pitate,
18 i ako me časni Sud bude pitao, odgovoriću na ta pitanja, ali inače imate
19 sve u mojoj izjavi.

20 P: U izjavi ste rekli: "Otišao sam ne tako daleko, da me ne bi
21 ubili pred mojom porodicom. Preostali deo porodice i nekih 40 gostiju,
22 koji su se sklonili u moju kuću, ostali su."

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ne kažete žene i deca. Zato Vas ja pitam da mi odgovorite da li je bilo
2 muškaraca u Vašoj kući, kad ste Vi izašli. Gde su bila Vaša dva brata -
3 kažete da imate dva brata - jesu li oni ostali? Iz ovih izjava koje ste
4 dali, paragraf 7, 2008., i stav 3 Vaše izjave iz 1999., na drugoj
5 strani, ja mogu da zaključim samo da su svi ostali osim Vas. Zato Vas
6 pitam. I molim Vas da mi odgovorite, ako želite.

7 O: Ponavljam da, pošto sam video policiju i vojsku, otišao sam
8 kući, ispričao sam svima šta sam video, pili smo kafu. Ljudi su pošli u
9 pravcu sela, a ja sam ostao kod kuće. Otišao sam kod prvih komšija,
10 ispričao sam im šta se dešava, i video sam ih kako napuštaju kuću i
11 kreću nekuda, nisam znao kuda. To je istina. Ali, tada, u to vreme kad
12 sam davao izjavu, nisu me pitali gde i ko.

13 P: Zato Vas ja sada pitam, evo poslednji put, da li su u kući
14 ostala Vaša dva brata i još neki muškarac, ili ne? Tom prilikom.

15 O: Kao što sam rekao, oni su otišli pre mene. Ja sam otišao
16 kasnije. Čim sam im rekao da su vojska i policija ušli u selo, oni su
17 napustili kuću. Ja sam ostao u kući, a moja majka je tada insistirala da
18 i ja takođe moram da odem, pa sam onda i ja otišao.

19 P: Hvala Vam. Gospodine Berisha, odgovorite mi, pošto ste 1999.
20 upotreбили više puta, a i 2008., doduše ređe, izraz "paravojska" - šta
21 pod time Vi, lično, podrazumevate?

22 O: Ne razumem Vaše pitanje.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Govoreći istražiteljima Suda, u više navrata ste upotreбили
2 reč "paravojska", pa me interesuje šta podrazumevate pod "paravojskom",
3 a potom sledi drugo pitanje, kad mi date odgovor.

4 O: Ne znam. Možete mi postaviti to sledeće pitanje ili pitanje
5 koje sledi, a ako se budem setio, onda možemo da se vratimo na ovo.

6 P: Dakle, mogu da zaključim da Vi ne znate šta to znači
7 "paravojska"?

8 O: Ne, ne znam. Ne kažem da ne znam, ali neću da odgovorim na to
9 pitanje. Ja govorim o policiji i vojsci. Ne znam koga zovete
10 paravojskom, ili nekako drugačije. Ja ne znam kako ih drugi zovu, mogu
11 da ih zovu i paravojska, ali što se mene tiče - a ja sam sve ovo lično
12 video, ja sam očevidac - za mene su oni bili vojska i policija. To bi
13 bio moj odgovor na Vaše pitanje.

14 P: Slažem se sa Vama, od 2008. godine, ali ne od 1999. godine,
15 jer 1999. godine pominjete i paravojsku, a bogami i 2008. Ali, pošto
16 nećete da odgovorite, hvala Vam i na tom odgovoru. Nastaviću -

17 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Gospodine Đorđeviću, koliko sam
18 ja razumeo svedočenje ovog svedoka, to je da on nije upotrebio reč
19 "paravojska". On ne može da kaže šta je lice koje je s njim obavilo
20 razgovor možda zabeležilo, ali on kaže da on nije upotrebio reč
21 "paravojska". To možda objašnjava zašto Vaše pitanje, po njegovom
22 mišljenju, nije relevantno u odnosu na događaje koji su se odigrali u
23 aprilu i maju, jer on kaže: "Ja sam samo govorio o policiji i o vojsci."

24 Ja sam Vas tačno razumeo što se toga tiče, zar ne, gospodine
25 Berisha?

26

27

28

29

30

1 G. ĐORĐEVIĆ: Sudija, ja bih razumeo... ja bih razumeo svedoka -
2 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Svedok klima glavom u znak
3 odobravanja.

4 G. ĐORĐEVIĆ: Ja shvatam, sudija, ali bih razumeo svedoka da mi
5 nije rekao: "Ne želim da odgovorim na to." Da je ostao kod odgovora "Ne
6 znam," onda bih ga razumeo. Ali, 'ajdemo dalje.

7 P: Recite mi, koliko kilometara od Qyshke je udaljeno selo
8 Pavlan?

9 O: Ta su dva sela jedno pored drugog, ako sam dobro razumio što
10 kažete. Nema ni kilometar između njih. Ima nešto kao jedna granica
11 između dva sela.

12 P: A selo Zahaq?

13 O: Možda dva i po ili tri kilometra od Qyshke. Od Qyshke.

14 P: /nerazgovetno/ Lodja?

15 O: Od Qyshke? Tri ili više kilometara, ne znam sigurno. Govorim o
16 udaljenosti zračnom linijom.

17 P: Kažite mi, da li Vi imate saznanja, da li je iz Vašeg sela -
18 dakle, Qyshke - bilo ljudi koji su bili pripadnici OVK?

19 O: Znam da je Agim Ceku bio komandant u OVK, a za druge ne znam.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li znate, pored Agima Cekua, bilo koga drugog iz sela,
2 seljana, da je bio pripadnik OVK?

3 O: Ja ne znam ni za koga drugog.

4 P: Obzirom da je selo Lodja udaljeno svega tri kilometra od
5 Qyshke, da li ste svedokom ili da li imate nekih posrednih, makar,
6 saznanja o žestokim borbama između OVK i srpskih snaga, vojske, 1998.
7 godine, ili ne?

8 O: Ja to nisam vidio vlastitim očima, ali sam čuo pucnjavu.

9 P: A da li ste čuli za borbe koje su vođene? Od komšija?

10 O: Da, bilo je borbi.

11 P: Hvala. Kažite mi, kako se zovu Vaša braća?

12 O: Molim Vas, ponovite pitanje i pričekajte dok se završi prevod.
13 Hvala.

14 P: Kako se zovu Vaša braća, rođena, sa kojima živite u
15 domaćinstvu?

16 O: Nezir Berisha i Fadil Berisha.

17 P: Odgovorite mi, da li su Vas ikada snage bezbednosti Srbije,
18 Vas i Vašeg brata Fadila, optužile da ste pomagali transport OVK ljudi
19 sa oružjem od Decana, Glodjana, preko Lodje i Qyshke, dalje? Da li ste
20 ikada imali taj problem, lično Vi?

21 O: Ovo je prvi put da čujem za ovako nešto. Ja nikad nisam bio
22 optužen, cijelog života svog, za nešto takvo. Volio bih da je to istina,
23 ovo što ste mi sad iznijeli ali, kao što sam Vam rekao, ovo je prvi puta
24 da čujem ovakve optužbe, evo od Vas.

25 P: Hvala Vam. Kažite mi da li postoji još jedno lice u Qyshki sa
26 istim imenom i prezimenom?

27

28

29

30

- 1 O: Da, postoji. Ima čovjek s mojim imenom, ali nema isto prezime.
- 2 P: Sa imenom i prezimenom? Berisha Hazir.
- 3 O: Hazira ima, ali neko da se zove Hazir Berisha, to ne.
- 4 P: Hvala Vam. Kažite mi, da li znate ko je Tahir Kelmendi? Iz
- 5 Qyshke.
- 6 O: On živi u mom selu, on je mještanin sela, kao i ja.
- 7 P: Koliko je njegova kuća udaljena od Vaše kuće?
- 8 O: Oko 300 metara zračnom linijom. On živi na jednoj drugoj
- 9 cesti, u jednoj drugoj ulici u selu.
- 10 P: Da li ste ga viđali tih dana? Oko 14. maja?
- 11 O: Ne. Ne sjećam se.
- 12 P: Recite mi, da li znate, da li imate saznanja da su vršene, na
- 13 području opštine Peć - dakle, grada koji je faktički matični grad za
- 14 Vaše selo - otmice srpskih civila? Da li imate saznanja o tome?
- 15 O: Ne.
- 16 P: A da li imate saznanja o tome da su poginuli... da je poginulo
- 17 dosta policajaca i vojske na području Peći? Da li imate o tome saznanja?
- 18 O: Ne znam zašto mene pitate to pitanje.
- 19 P: Da li imate saznanja o tome ili ne? Ništa drugo Vas nisam
- 20 pitao.
- 21 O: Ne.
- 22 P: A da li znate za Šalipura, policajca iz Peći, da je ubijen od
- 23 strane terorista OVK? Da li o tome znate, da li se o tome govorilo?
- 24 O: Ja bih rekao suprotno od ovog što Vi kažete. Šalipur je... njega
- 25 su ubili, ali ne znam kada i ne znam ko ga je ubio. Ne znam koji su ti
- 26 teroristi, ko su ti teroristi o kojima Vi govorite.
- 27
- 28
- 29
- 30

1 Ja sam ovdje kao svjedok, a druga je strana bila ta koja je vršila
2 terorizam tamo.

3 P: Hvala Vam, moje je pitanje bilo da li znate za poginule
4 policajce i vojnike. Nisam Vas pitao za teroriste, rekli ste da ne
5 znate, sad kažete da znate za Šalipura ipak da je ubijen; ne znate od
6 koga, naravno, ali ste to rekli. Hvala Vam. Kažite mi da li ste pre ovih
7 događaja 1999. godine, znači, od početka 1999. pa do, recimo, maja 1999.
8 godine, viđali u patrolama, bilo vojske, bilo - kako Vi sad kažete, od
9 2008. - policije; da li ste viđali pripadnike srpske nacije obučene u
10 vojne uniforme iz Peći, Nakla, Goraždevca /fon./ dakle, iz mesta koja su
11 bila pretežno naseljena srpskim stanovništvom? Da li ste viđali te Vaše
12 komšije u vojnim uniformama kako prolaze kroz Vaše selo, ili uopšte da
13 l' ste ih videli u Peći, kad ste išli na posao?

14 O: Mislite na vojnike, policajce u uniformama? Molim Vas,
15 postavljajte mi kraća i jasnija pitanja, stvarno ne razumijem Vaša
16 pitanja.

17 P: Mislim na sve - policajce, vojnike, one obučene u šarene
18 uniforme, one sa maramama, one sa šeširima. Da li ste viđali svoje
19 komšije u takvim nekim kostimima, uniformama ili nešto slično? Eto, to
20 je moje pitanje.

21 O: Ako govorite o Srbima, onda se radi o nečem drugom. A ako
22 govorite o mojim komšijama, koji su živjeli oko moje kuće, to je opet
23 nešto drugo.

24 P: Moje pitanje je bilo jasno. Nakle, Goraždevac, Peć. Znači, baš
25 sam se ograničio na Vaš komšiluk.

26 O: U Naklama i Goraždicama i drugim mjestima koja spominjete,
27 tamo su Srbi od države dobili uniforme. Svi su oni imali uniforme kod
28 kuće. Svi su za to znali, ne znam zašto me to pitate.

29
30

1 To je bilo nešto što su svi znali, da su njima te uniforme bile
2 podijeljene.

3 P: Da li je neko od njih bio prisutan 14. maja 1999. godine u
4 Vašem selu, kada se desio ovaj masakr?

5 O: Spomenuo sam one koje sam ja vidio, možda je bilo i nekih iz
6 Goraždica.

7 PREVODILAC: Prevodilac nije čuo ime osobe.

8 SVEDOK: [simultani prevod]

9 O: A što se tiče drugih, ne znam odakle su oni bili.

10 P: Lica koja ste pomenuli jesu Popović, zatim Kastratović. Kažete
11 da ste ih prepoznali onako, po viđenju. Gde ste Vi to njih viđali,
12 odakle su oni, je l' znate Vi to? Pošto sad vidite, i fotografije ste
13 videli, pa mi recite odakle je Kastratović, šta možete da mi kažete za
14 njega? Evo, baš za njega da pitam. Iz kog je on mesta, kojih je godina
15 bio? Da li znate šta je radio? Gde ste ga viđali Vi lično? Kažete, znate
16 ga iz viđenja, to ste rekli danas.

17 O: Kao što sam već rekao, njega sam znao iz viđenja. Vidio sam ga
18 kada je došao u Qyshku, 14. maja, kao i 16. i 17. To sam Vam rekao.

19 P: Da li ste ga pre toga ikada videli? Kastratovića?

20 O: Mislite prije 14.? Mislio sam da sam jasno rekao. Vidio sam ga
21 14., a i 16. ili 17.

22 P: Maja ili aprila?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Dakle, radi se o dva odvojena datuma. 16. ili 17. aprila i 14.
2 maja.

3 P: Da li je Kastratović oba puta kad ste ga Vi videli nosio istu
4 uniformu, gospodine Berisha?

5 O: Da.

6 P: Kažite mi, kakva je to uniforma bila, kako je izgledala?

7 O: Mislim da sam to već nekoliko puta rekao, radilo se o zelenoj
8 maskirnoj uniformi.

9 P: Kakvo je oružje nosio?

10 O: Automatsku pušku.

11 P: Kada ste prvi put videli njegovu fotografiju?

12 O: Nakon što su snage NATO-a ušle. Govorimo o njegovoj
13 fotografiji, je li tako? Dakle, nakon što su snage NATO-a ušle u Kosovo,
14 pronašli su fotografije u njihovim kućama i na raznim lokacijama gdje su
15 se ovi slikali. Donijeli su mi fotografije i pitali me da li poznajem te
16 ljude.

17 P: Da li su Vam doneli fotografije ili su Vam pokazivali na
18 ekranu laptopa fotografije Kastratovića?

19 O: Već sam Vam rekao: ovi su ostavili fotografije u svojim
20 kućama, pa su nam oni donijeli fotografije. Nisu sa sobom imali
21 kompjuter.

22 P: Ko vam je doneo fotografije? Ko su to "oni"?

23 O: Ne sjećam se, ne sjećam se ko su oni bili.

24 P: Kažite mi, Šalipura da li poznajete, iz viđenja? Onoga za koga
25 ste rekli da se naročito sadistički ponašao i pre rata, prema Albancima?

26

27

28

29

30

1 Policajca iz Peći, je li tako?

2 O: On je bio visok, mršav čovjek i ljudi su mu se obraćali kao
3 Šalipuru, po nadimku. Ja ga nisam lično poznavao, ali sam ga viđao u
4 Peji, i zbog toga sam znao da se radi o policajcu i prije ovih kritičnih
5 trenutaka. I vlastitim sam očima vidio kako je povremene polaznike znao
6 zlostavljati.

7 P: Kada ste njegovu fotografiju videli? Da li istog dana kada i
8 Kastratovićevu?

9 O: Ne sjećam se.

10 P: Da li se sećate ko Vam je pokazao njegovu fotografiju?

11 O: Već sam nekoliko puta rekao, ne sjećam se ko.

12 P: Kažite mi, Popović - da li ste ga viđali pre 14. maja i 17.
13 aprila? Ako ste ga viđali, gde?

14 O: Njega nisam viđao prije tih datuma.

15 P: Da li ste zapazili, kad je u pitanju Popović, nešto vrlo
16 karakteristično za njega, bilo na način kako on hoda, bilo na način kako
17 on govori?

18 O: Ne sjećam se.

19 P: Kada Vam je pokazana njegova fotografija, i na koji način? Da
20 li fotografija, ili sa laptopa?

21 O: Ponoviću to koliko god puta hoćete. Nakon što su snage NATO-a
22 ušle na Kosovo, pronađene su te fotografije, koje su mi pokazane. Ne
23 znam ko je to napravio, ne znam ko je donio te fotografije da ih
24 pogledam.

25 P: Da Vam ne bih postavljao za sledećeg... za sledeću osobu isto
26 pitanje, je li to važi za sve fotografije koje ste videli?

27

28

29

30

1 O: Za ove fotografije na kojima sam identificirao sudionike u
2 događajima - sve su mi te fotografije donesene nakon ulaska snaga NATO-a
3 na Kosova, a ne sjećam se ko mi ih je donio.

4 P: Nebojša Minić, da li ste njega znali pre događaja 14. maja?

5 O: Četrnaesti maj. Govorio sam Vam i o onom događaju od prije 14.
6 maja, dakle, 16. ili 17. april. Ako me budete pitali ista pitanja, ja ću
7 Vam odgovarati sa istim odgovorima.

8 P: Pitam Vas, da li Nebojšu Miniću znate od događaja pre 14. maja
9 i pre 17. aprila? Da li ste ikad pre toga videli?

10 O: Ne sjećam se.

11 P: Dobro. Ja bih Vas zamolio sada da mi kažete... kažete, doneli su
12 Vam slike posle... posle ulaska KFOR-a na Kosovo. Šta su radili s tim
13 slikama, jesu li ih ostavili kod Vas ili su Vam samo pokazali, pa ih
14 odneli posle?

15 O: Ne, ne, samo su mi pokazali te fotografije. Nisu ih ostavili,
16 niti jednu od njih.

17 P: Obzirom da ističe tačno sat i po, za koje je predviđena
18 tehnička pauza, ja ću Vam postaviti sada zadnje pitanje pre zadnje teme
19 koju ću nastaviti nakon pauze.

20 Ono se odnosi na sledeće: Vi ste danas, u svom svedočenju, rekli
21 da... niste rekli da Vam je iko donosio fotografije, nego ste pominjali
22 knjigu koju ste dobili na poklon jer ste učestvovali u toj istrazi, i da
23 ste faktički preko te knjige prepoznali te ljude. Sada kažete nešto
24 drugo.

25

26

27

28

29

30

1 Da li možete tu razliku u Vašem iskazu od pre, recimo, pola sata
2 i sada što ste rekli da nam objasnite? Svi smo to čuli danas u sudnici.
3 I to se nalazi u zapisniku.

4 O: Istina je sljedeća: odmah nakon rata, donesene su nam te
5 slike. Kasnije, ta knjiga koju ste spomenuli, u kojoj su bile te
6 fotografije, pa sam ja i odatle identificirao iste osobe. Isti oni ljudi
7 koji su donijeli fotografije, donijeli su i tu knjigu.

8 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Da li je ovo dobar trenutak za
9 pauzu, gospodine Đorđeviću?

10 G. ĐORĐEVIĆ: Vaša visosti, ja ću Vas zamoliti da se usvoji ovaj
11 upitnik koji sam malopre označio kao D003-0348, u spis predmeta. Da ne
12 zaboravim.

13 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Usvaja se.

14 SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti D00117, časni Sude.

15 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Gospodine Berisha, sada ćemo
16 poći na našu drugu pauzu, a radićemo do otprilike 19.00h. Da li Vam to
17 odgovara?

18 SVEDOK: [simultani prevod] Hvala.

19 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Aha, rekli ste "hvala". Dobro,
20 prekidamo s radom do 18.10h.

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

22 ... Početak pauze u 17.43h

23 ... Sednica nastavljena u 18.10h

24 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim. Izvolite
25 sestti.

26 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Đorđeviću.

27 G. ĐORĐEVIĆ: Hvala, Vaša visosti, nastavićemo sa unakrsnim
28 ispitivanjem.

29
30

1 P: Da bismo do kraja raščistili ono što ste izjavili u svojoj
2 izjavi, ja ću morati da nastavim da Vam postavljam pitanja u vezi ovih
3 osoba koje ste Vi navodno prepoznali na fotografijama.

4 U paragrafu 69 Vaše izjave iz maja 2008. godine, kažete: "Nisam
5 prepoznao nikog poznatog." Da li sam u pravu ako kažem da nikoga od ovih
6 lica ranije niste poznavali, ali ste ih kasnije prepoznali na
7 fotografijama kada su ih pokazali kao aktere događaja od 14. maja ili
8 17. aprila 1999. godine? Da li ta Vaša rečenica: "Ali nisam prepoznao
9 nikog poznatog." znači upravo to?

10 O: Vaše pitanje je prilično dugačko. Možete li, molim Vas, da ga
11 skratite, kako bih mogao da ga pratim?

12 P: Vi kažete, u paragrafu 69: "...ali nisam prepoznao nikog
13 poznatog," pritom govorite o policajcima i vojnicima kao pripadnicima
14 jedne jedinice, pošto niste pravili, kažete, razliku između vojske i
15 policije, "i ne mogu da kažem u kojoj jedinici su bilo koji od njih
16 dejstvovali, ali nisam prepoznao nikog poznatog, među tim ljudima." Tako
17 kažete. I ja Vas onda pitam: Da li mogu da zaključim da nikog od ovih
18 ljudi niste poznavali pre događaja od 14. maja 1999., odnosno, pominjali
19 ste da ste neke videli i 17. aprila? Da li sam u pravu kad to
20 zaključujem, ili ne?

21 O: Ako želite da Vam izađem ususret, rekao sam da ih pre 16. ili
22 17. nisam znao. To se odnosi na one koje sam identifikovao po imenima,
23 koje sam video na nekoliko fotografija. Ali, ako me pitate nešto drugo,
24 onda bih možda mogao da Vam dam i neko drugo objašnjenje. To je moj
25 odgovor.

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam. To je upravo bilo moje pitanje, vezano upravo za
2 ovo što sam Vas sada pitao.

3 Mene će još jedino interesovati da mi odgovorite... to Vas je
4 pitala i koleginica, ali to pitanje čini mi se da je ostalo nedorečeno.
5 Vi kažete da mislite da sve to što se dešavalo, da se dešavalo zbog toga
6 što su se Srbi, kako Vi kažete, svetili. Da je to bila osveta; uzrok
7 svih tih postupaka. Da li možete da mi kažete na šta ste mislili kada
8 ste rekli da je uzrok njihovog ponašanja bila osveta?

9 O: Mislim da sam bio dovoljno jasan kada sam u odgovoru na
10 pitanje rekao da je to bila osveta protiv NATO-a, pošto smo, navodno, mi
11 tražili da dođe NATO, i pošto je to tako, onda su se oni svetili na
12 nama, ubijajući Albance i čineći sve ono o čemu sam ovde svedočio, da
13 skratim priču.

14 P: Hvala Vam. Da li mogu da zaključim da pre toga neprijateljstva
15 između dva naroda nisu postojala nikada?

16 O: Ne bih tako rekao, jer je opštepoznato i među Albancima i među
17 Srbima da su neprijateljstva počela mnogo ranije, ali ja govorim o
18 osveti koju su oni sprovodili posle intervencije NATO-a, jer su u tom
19 slučaju oni želeli da učine mnogo više nego što su već učinili ranije.
20 Počeli su da čiste sela od Albanaca, da ih šalju u Albance /?Albaniju/,
21 da maltretiraju ljude i da rade mnogo drugih loših stvari. A, u našem
22 slučaju, mi smo nažalost bili tako loše sreće da nas ubijaju. Ali
23 konkretna neprijateljstva počela su, u stvari, mnogo ranije. Mogu li da
24 dodam još nešto? Mogu li?

25 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Da.

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: [simultani prevod] Nismo imali nikakvih neprijateljstava
2 sa srpskim porodicama koje su živele zajedno sa nama. Ta neprijateljstva
3 imala su veze sa srpskim vlastima. Ja nisam imao ništa protiv mojih
4 komšija, mojih komšija Srba. Mi nikog nismo ubili, nismo ničiju kuću
5 zapalili, ali ono što mi Vi predočavate odnosi se na vlasti, na vladu, a
6 ne na nas.

7 G. ĐORĐEVIĆ: Hvala Vam na Vašem odgovoru. Moje je sledeće
8 pitanje: Pomenuli ste da su tri familije živele u Vašem selu, Qyshk,
9 srpske. Kažite mi - rekli ste da sa njima nije bilo nikada nikakvih
10 problema i neprijateljstava - da li su oni ostali da žive u Vašem selu?

11 O: Živelili su tamo sve dok sami nisu odlučili da odu. Ostali su u
12 selu Qyshk sve dok KFOR nije otišao odatle, a potom su otišli u Srbiju.
13 Nemam drugog odgovora.

14 P: Hvala Vam. Kažite mi, u paragrafu 43 i 47, pominjete da su... da
15 ste videli pokret ruku komandanta, za koga ste Vi shvatili da je naredio
16 da izvrši pogubljenje određenih građana, kosovskih Albanaca iz Qyshke,
17 svojim pretpostavljenima. I pritom ste pokazali pokret paralelni, dve
18 ruke u horizontali, sa ispruženim šakama, i Vi ste to shvatili kao
19 naređenje za likvidaciju, a potom, u 47 paragrafu, imate vojnika koji to
20 isto radi, obraćajući se istom komandantu, sa istim pokretom, i Vi to
21 shvatate kao da je likvidacija izvršena.

22 Da li možete da mi objasnite - osim onoga što kažete da se zaista
23 to desilo, da ste kasnije se uverili da je to tako bilo - da li možete
24 da mi kažete odakle Vam zaključak da je to značilo naređenje za
25 likvidaciju? To što ste videli, i izveštaj o tome da je likvidacija
26 izvršena. Odakle Vam to?

27
28
29
30

1 O: Došao sam do tog zaključka pošto sam čuo pucnje i video dim
2 kako se izvija iz kuća. Ja sam pod tim gestom lično shvatio da se radi o
3 tome što sam rekao, i u stvari se ispostavilo da je to tačno.

4 P: Da li ste kasnije prepoznali, na fotografijama koje ste nam
5 pokazali, komandanta koji je to uradio sa rukama? Ili vojnika koji je
6 obavestio da je to završeno, na isti način, tog komandanta?

7 O: Na... o kom vojniku govorite?

8 P: Iz paragrafa 47, čini mi se, gde kažete da je on istom... istim
9 znakom uzvratio svom komandantu; prekrštajući tako ruke, pa ste shvatili
10 da je on njega izvestio da su ljudi pobijeni. To je paragraf 47. A, ono
11 što komandant radi, u paragrafu 43. Znači, u 43. paragrafu kažete:
12 "Razumeo sam da to znači da te ljude treba pobiti," a u paragrafu 47:
13 "To sam shvatio da znači da su ljudi pobijeni." Ali, to ne radi
14 komandant sada, to radi neko od ovih ljudi koji mu se istim znakom
15 obraćaju.

16 O: Da. Taj vojnik, koji je napravio taj gest rukama, je Popović.
17 To je bio taj jedan koga sam prepoznao, i mislim da sam to pomenuo u
18 svojoj izjavi. Tu je bilo prisutno više od 70 lica; ja nisam mogao da ih
19 prepoznam sve. Ponavljam, pošto je on bio to lice koje je izdalo
20 naređenje - on je bio jedan od dvojice koji su izdavali naređenja - ja
21 sam smatrao da je on njihov vođa i njihov komandant. I ponavljam da je
22 to bila moja pretpostavka.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: A za komandanta, jeste li njega prepoznali? Koji je u
2 paragrafu 43 pomenut, Vaše izjave, koji daje takvo naređenje, na taj
3 način, kako ga Vi shvatate.

4 O: Mislio sam na Srećka Popovića. On je bio to lice koje sam
5 prepoznao sredinom aprila, a on je opet bio tamo četrnaestog. Ali,
6 mislim da sam već bezbroj puta odgovorio na to pitanje, nemam drugog
7 odgovora.

8 P: Hvala. Recite mi, Vaša porodica je sve vreme - iako je bilo
9 saopštavano da će biti proterani sa Kosova - ostala na Kosovu, s tim što
10 je bilo odlazaka do Peći i nazad; do fabrike Trepče /fon./ i nazad, ili
11 već kako. Da li sam u pravu kada to kažem?

12 PREVODILAC: Prevodioci nisu čuli ime mesta koje ste pomenuli,
13 gospodine Đorđeviću.

14 G. ĐORĐEVIĆ: Peć, grad.

15 SVEDOK: [simultani prevod] Možete li, molim Vas, da ponovite
16 pitanje, nije mi jasno?

17 G. ĐORĐEVIĆ:

18 P: Da li je Vaša porodica, cela, svo vreme ostala na Kosovu?

19 O: Da.

20 P: Da li je iko iz Qyshke, konkretno, proteran za Albaniju... ili
21 Crnu Goru, nije bitno? Van granica Kosova, na to sam mislio.

22 O: Rekao sam u izjavi da su ih odveli do ulaza u grad dva puta, a
23 onda su ih vraćali. Razlog zašto su im tražili da se vrate i nisu im
24 dozvolili da odu, to mi nije poznato. Znam samo da su ih policija i
25 vojska vratili nazad kada su stigli do ulaza u grad.

26

27

28

29

30

1 Izdato im je naređenje da se vrate u selo. To je moj odgovor koji sam
2 već više puta ponovio.

3 P: Dakle, u pravu sam kada tvrdim da niko iz sela Qyshk nije
4 proteran van granica Kosova?

5 O: Ja govorim o tom jednom danu. Ne znam za drugo vreme. Tog dana
6 nije.

7 P: A da li imate saznanja onda za neki... neki drugi period 1999.
8 godine, konkretno za Qyshku?

9 O: Ne, ne sećam se ničega.

10 P: Hvala Vam. Moje sledeće pitanje je: Rekli ste da je u sobi, u
11 kojoj ste se nalazili, koja je bila zapaljena, da ste izašli kroz
12 prozor. Kažite mi, da li ste imali - osim povreda nogu, i osim toga što
13 ste se gušili od dima, kako ste rekli, i niste mogli da dišete - da li
14 ste imali opekotina? Da li ste bili obuhvaćeni plamenom ili ne?

15 O: Ponoviću da, zbog dima, zbog onog gasa koji je bio ubačen u
16 sobu, lice mi je zahvatio plamen, i zbog opekotina i tog gasa koji sam
17 udahnuo, nisam mogao da dišem, pa sam napustio tu sobu. Mislim da sam
18 dao vrlo jasan odgovor.

19 P: Hvala Vam. Kažete da ste bili ranjeni u levu nogu, i to
20 prostrelna rana da je bila, pa ste onda rekli da Vam je hitac polomio
21 cevanicu desne noge, i da ste takođe bili povređeni... da Vam je bilo
22 povređeno i desno koleno. Da ste se lečili sami, oko mesec dana, i negde
23 oko 14. juna, 15. juna, otišli u bolnicu u Peć. Posle mesec dana. Rekli
24 ste ko Vas je zbrinuo, pomenuli ste ta lica.

25

26

27

28

29

30

1 I da ste svu medicinsku dokumentaciju u vezi Vaše povrede dali
2 istražiteljima na uvid ili, pak, dozvolili da to sami učine u bolnici.

3 Pošto to nije jasno, da li možete da mi odgovorite da li ste Vi
4 dali nekakvu otpusnu listu iz bolnice u Peći, ili ste, pak, jednostavno
5 se saglasili sa tim da oni mogu izvršiti u Vašu lekarsku dokumentaciju u
6 bolnici?

7 O: Nisam razumeo šta me pitate. Kome to?

8 P: Predstavnicima Tužilaštva Haškog tribunala. Referenca je
9 paragraf 74 Vaše izjave, od maja meseca 2008. godine.

10 O: Dao sam im ono što su mi tražili. Ne znam ništa u smislu
11 bolnice u Peji. Možete li da jasnije formulišete to pitanje? Nisam baš
12 razumeo. Molim Vas da skratite pitanje.

13 P: Paragraf 74 Vaše izjave: "Kao posledicu tog događaja imam
14 ožiljke na nogama," itd., "sada hramljem... Dozvoljavam Međunarodnom
15 krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju da ispita moje lekarske nalaze u
16 vezi sa lečenjem mojih povreda." Ja Vas pitam, o kakvim se lekarskim
17 nalazima radi i iz koje bolnice? 'Ajde, tako prvo neka glasi pitanje. Je
18 li to bolnica u Peći?

19 O: Ja sam im pokazao rane, i rekao sam im da, ako im je nužno da
20 dalje istraže to pitanje, da mogu to slobodno da urade. Pomenuo sam
21 datum kada sam išao u bolnicu u Peji, mislim da je to bilo otprilike
22 šest nedelja kasnije. Moja povreda je dokument koji sve pokazuje, nije
23 Vam potrebno ništa drugo.

24 P: Da li sam u pravu ako kažem da ste Vi 14. ili 15. juna otišli
25 u bolnicu u Peći, da nastavite sa lečenjem, 1999. god?

26
27
28
29
30

1 O: Da. Ili 14. ili 15. juna.

2 P: Koliko ste ostali u bolnici?

3 O: Ne sećam se koliko sam dugo ostao. Mislim da je bilo oko 3
4 nedelje. Ali, period oporavka trajao je više od godinu dana, zato što
5 sam morao da idem na operaciju desne noge, koja je bila slomljena, i
6 trebalo mi je više od godinu dana da se oporavim, ali morao sam da idem
7 na operaciju u bolnicu italijanskog KFOR-a.

8 P: Kažite mi, da li ste bili operisani, tom prilikom u Peći, u
9 bolnici?

10 O: Stavili su mi gips, a nakon godinu dana sam bio na operaciji.
11 Razlog je bio što oni nisu imali sve što je bilo potrebno, svu opremu.
12 Nadali su se da će mi se noga oporaviti, a nakon godinu, otprilike,
13 dana, morao sam ići u tu bolnicu, italijansku bolnicu KFOR-a. Oni su me
14 primili i tamo su me operisali. Možete se raspitati kod njih da
15 provjerite da li je ovo što Vam ja kažem istina.

16 P: Kako se zvao lekar koji Vas je lečio u bolnici u Peći?

17 O: Onaj ko mi je pružio prvu pomoć, koji je stavio gips... ili ko
18 mi je zavio nogu, on se zvao Isak, on je bio ortoped, Isak Alicani.

19 P: Moje pitanje, vezano za ovu Vašu nesreću: Da li ste Vi dali
20 bilo kakvu otpusnu listu iz bolnice, bilo talijanske, bilo ove u Peći,
21 pripadnicima Tužilaštva ovoga Suda?

22 O: Nisam dobio ništa iz bolnice u Peji, ali sam dobio nekoliko,
23 par tih nalaza od Italijana, i mislim da ih istražitelji imaju.

24

25

26

27

28

29

30

1 Jedan od njih se zvao Samuel.

2 PREVODILAC: Prevodioci nisu čuli prezime.

3 G. ĐORĐEVIĆ: Hvala Vam na ovim odgovorima. Moje posljednje
4 pitanje oko ove Vaše zdravstvene situacije: Je l' Vi mislite da oni to
5 imaju, ili ste sigurni da ste im to dali? Ta lekarska uverenja,
6 izveštaje, nalaze.

7 O: Samo od italijanskog medicinskog osoblja KFOR-a. Oni su možda
8 dobili primjerak tih nalaza. Ja sam išao na mnogo pregleda, dnevno,
9 tjedno, mjesečno. Mislim da nije bilo potrebno da im detaljno govorim o
10 svim mojim nalazima, jer su moje ozljede bile dokaz onog što mi se
11 dogodilo.

12 P: I zadnji set pitanja, u ovom unakrsnom ispitivanju, se odnosi
13 na pripadnike porodice Jašović; pa ste imenom pominjali i prezimenom
14 određene članove te porodice, kako ste ih videli da nose srpsku zastavu.
15 Ako možete da nam pojasnite, povodom čega ste to rekli, jer kontekst u
16 kome ste to rekli meni nije, makar, bio jasan, iz onoga što sam
17 pročitao. Pa, da to pojasnite sad na Sudu. Radi se o Vašim komšijama.

18 O: Da. Ja nisam govorio o tome jesu li oni imali uniforme ili
19 nisu. Ja sam rekao da su oni došli u selo, da su nosili manje zastave.
20 Došli su na ono mjesto gdje smo mi bili okupljeni. Vidio sam jednog od
21 njih sa jednom gospođom, ne znam ko je bila ta gospođa. Kasnije su došli
22 još dvoje njih - takođe su imali zastave - i otišli na ono mjesto gdje
23 je došlo do samih događaja, u blizini groblja. Odatle su krenuli drugim
24 putem, a nakon toga ih ja više nisam mogao vidjeti. Ne znam kamo su
25 kasnije, dakle, otišli.

26

27

28

29

30

1 To je ono što sam vidio vlastitim očima i kažem to pod punom
2 odgovornošću.

3 P: Ja sam to sad shvatio, ali mi nije jasan kontekst nošenja tih
4 zastava - jesu li oni imali uniforme, jesu li učestvovali u tim
5 događajima ili nisu? Šta se tu zapravo dešavalo, kad su u pitanju
6 Jašovići?

7 O: O kakvom kontekstu Vi govorite? Ja nisam shvatio Vaše pitanje.

8 P: Rekli ste da ste videli članove - Velibora, čini mi se,
9 Jašovića, da sada ne tražim referencu ovde i, ne znam, još neke Jašoviće
10 - da nose srpsku zastavu. Ili Vidoje, već kako se zovu, Vi to bolje
11 znate, živeli ste sa njima. Ja Vas pitam, u kojoj je to situaciji bilo,
12 da li su oni bili naoružani tom prilikom, da li su nosili uniforme? To
13 Vas pitam.

14 O: Kao što sam rekao, Vidoje i ta jedna gospođa i još neki drugi,
15 oni su došli sa tim malim zastavama. Nisam spomenuo nikakve uniforme. Ja
16 kad sam ga vidio, vidio sam ga u društvu jedne gospođe koju ja nisam
17 poznavao, i nosio je zastavu.

18 P: Bez uniforme? Nije imao uniformu?

19 O: Kada sam ga ja vidio, nije. Nije imao uniformu.

20 G. ĐORĐEVIĆ: Časni Sude, ja bih ovim završio svoje unakrsno
21 ispitivanje ovoga svedoka i zahvalio se.

22 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Hvala, gospodine Đorđeviću.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Gospođo Gopalan, imate li dodatnih pitanja?

2 GĐA GOPALAN: [simultani prevod] Da, časni Sude.

3 Dodatno ispituje gđa Gopalan:

4 P: Gospodine Berisha, imam nekoliko pitanja za Vas koja proizlaze
5 iz unakrsnog ispitivanja gospodina Đorđevića.

6 Danas Vam je postavljeno pitanje o uniformama koje su bile
7 podijeljene Srbima. Na strani 56, red 6, rekli ste: "Srbima je država
8 izdala uniforme. Oni su svi imali uniforme u svojim kućama." Možete li
9 nam reći, gospodine Berisha, kada su te uniforme bile podijeljene
10 Srbima, ako se toga sjećate?

11 O: Ne sjećam se točnog datuma, ali rekao bih da je to bilo
12 početkom 1998. godine, ako nisam pogriješio.

13 P: Hvala. Kada kažete da je država im izdala te uniforme, da li
14 biste nam mogli objasniti na koga točno mislite kada kažete "država"?

15 O: Da. Kada kažem "država", mislim da su policija i vojska dio
16 države. Oni su pod komandom države. Početkom 1998., ako ne griješim,
17 policija je počela dijeliti uniforme na onim mjestima gdje su živjeli
18 Srbi. A u onim područjima gdje su živjeli Albanci, tamo nisu dijelili
19 uniforme; selo Qyshk je jedno takvo područje.

20 P: Ako znate, gospodine Berisha, recite - osim tih uniformi koje
21 su bile podijeljene na mjestima gdje su živjeli Srbi, da li znate jesu
22 li im izdavali još nešto, zajedno s tim uniformama?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Zajedno sa uniformama izdavali su im oružje. Ja nisam bio
2 prisutan da vidim tu raspodjelu, ali su svi oni bili naoružani. Ima
3 činjenica koje potvrđuju ovu moju tvrdnju. Dakle, dobili su i uniforme i
4 oružje.

5 P: Hvala. Kada je riječ o tim uniformama koje su podijeljene,
6 otkud znate da su bile podijeljene?

7 O: Iz medija, od mještana. Tokom rata sam ih i na nekoliko
8 lokacija vidio kako nose uniforme. Kada bi se o tome napravila
9 temeljitija istraga, saznali biste iste te činjenice.

10 P: Hvala, gospodine Berisha. Danas Vam je postavljeno nekoliko
11 pitanja o izvjesnom Šalipuru; na strani 58, red 12, govorili ste o tome
12 da ste viđali Šalipura kako zlostavlja slučajne prolaznike. Možete li
13 nam reći kada ste vidjeli Šalipura kako maltretira te prolaznike? Da li
14 se toga sjećate?

15 O: To se događalo prije 1998., ako nisam u krivu. To se događalo
16 prije 1998. u Peji.

17 P: Hvala. A kada kažete da ih je zlostavljao, maltretirao, šta
18 pod tim mislite?

19 O: Mislim da bi zaustavljao ljude, tražio da pokažu svoje isprave
20 i, u više navrata, udarao građane pred drugim ljudima. To se jednom
21 dogodilo na tržnici - na tržnici u samoj Peji. Ja sam lično bio očevidac
22 tog događaja.

23 P: Hvala. Ako se sjećate, recite koliko ste takvih događaja
24 vidjeli sami, kao očevidac?

25 O: Ne sjećam se. Sa izuzetkom ovog jednog, koji sam Vam spomenuo, ne
26 sjećam se.

27
28
29
30

1 P: Hvala, gospodine Berisha. Postavljena su Vam danas i pitanja o
2 onim pokretima rukama koje je starešina vojnika napravio, a koje ste Vi
3 shvatili kao da se radi o naređenju za egzekuciju. To je na strani 64,
4 red 4. Vi ste, odgovarajući, rekli da ste do tog zaključka došli nakon
5 što ste čuli pucnjeve i vidjeli da iz kuće se vije dim. Molim Vas,
6 recite nam iz koje se to kuće vio dim, u ovom slučaju? Vi ste tada
7 odgovarali na pitanja koja su se odnosila na paragraf 47 Vaše izjave.

8 O: Govorio sam o kući Syla Gashija, iz koje je preživio Isak /u
9 engleskom transkriptu: Isa/ Gashi.

10 P: Koliko je muškaraca odvedeno u kuću Syla Gashija? Ako znate.

11 O: Dvanaest ili trinaest.

12 P: Šta se dogodilo preostalima - dakle, izuzimajući Isu Gashija -
13 preostalima koji su odvedeni u kuću Syla Gashija?

14 O: Svi su bili ubijeni i spaljeni.

15 P: Hvala Vam, gospodine Berisha, nemam više pitanja za Vas danas.

16 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Hvala, gospođo Gopalan.

17 Gospodine Berisha, zadovoljstvo mi je obavijestiti Vas da je Vaše
18 ispitivanje završeno. Vijeće Vam se želi zahvaliti što ste došli u Hag i
19 što ste nam mogli pružiti pomoć. Sada smo čuli Vaše današnje odgovore,
20 povrh izjave koju ste dali ranije, i to će nam pomoći u razmatranju
21 pitanja vezanih za ovaj predmet. Hvala Vam, sada se možete vratiti svom
22 normalnom životu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: [simultani prevod] Uz Vašu dozvolu, časni Sude, i ja bih
2 se želio vama zahvaliti, kao i tužiocu, kao i zastupniku Obrane na
3 njegovim pitanjima koja su istraživala. Ja sam ovdje da ispričam istinu
4 i samo istinu. Ja sam proživio ovaj događaj o kojem smo danas govorili i
5 to kažem sa punom odgovornošću. Sve ovo što sam proživio, proživio sam
6 osobno i žao mi je što sve ove godine oni nisu našli vremena da izraze
7 svoje žaljenje zbog onog što se dogodilo na Kosovu.

8 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Hvala Vam. Sudski službenik će
9 Vas sada ispratiti iz sudnice.

10 SVEDOK: [simultani prevod] Hvala.

11 [Svedok izlazi iz sudnice]

12 SUDIJA PARKER: [simultani prevod] Čini se da ne bi imalo previše
13 smisla da sa sljedećim svjedokom počnemo sada, u ovoliko sati, pa ćemo
14 prekinuti s radom do sutra. Samo da spomenem da ćemo sutra imati
15 drugačiji raspored, pošto moramo prekinuti sa radom u 9.50h, jer će tada
16 zakletvu polagati novi tajnik, a suci će biti prisutni na toj
17 ceremoniji. Očekujemo - iako nismo potpuno sigurni - ali očekujemo da
18 ćemo se u sudnicu vratiti već u 10.30h.

19 Dakle, prekidamo u 9.50h, a nadamo se da ćemo u 10.30h ponovo
20 biti ovdje kako bismo nastavili sa preostale dvije sjednice. Mislim da
21 nećemo izgubiti puno minuta, samo kažem da ćemo imati drugačiji raspored
22 zasjedanja sutra ujutro. Dakle, nakon ovih mojih riječi, prekidamo do
23 sutra u 9.00h.

24 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

25 ... Sednica završena u 18.55h.

26 Nastavak zakazan za utorak,

27 19.05.2009., u 09.00h.

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna strana umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.